

Robotnicy i architekci podejmują zobowiązania przedzjazdowe

NOWINY RZESZOWSKIE

ORGAN KOMITETU WOJEWODZKIEGO PZPR

Nakład 57.339 Wyd. A Cena 40 gr

Nr 253 (2912) - Rzeszów, piątek 24 października 1958 r.

MOSKWA (PAP). Podczas przyjęcia w Wielkim Pałacu Kremleskim, wydanego 22 bm. przez rząd radziecki na cześć uczestników Konferencji Pisarzy Krajów Azji i Afryki, która odbyła się w Taszkencie wygłosił przemówienie przewodniczący Rady Ministrów ZSRR, N. S. Chruszczow. Mówca życzył pisarzom sukcesów w ich twórczej pracy, wzbogacenia skarbnicy kultury światowej, wniesienia godnego wkładu we wspólne wysiłki narodów walczących o pokój na świecie.

(Inf. wł.) Z dotychczas nadesłanych meldunków wynika, że większość załóg produkcyjnych województwa rzeszowskiego dobrze zrozumiała wezwanie tow. Gomułki na XII Plenum KC PZPR dotyczące współzawodnictwa i czynu przedzjazdowego. Nie puste deklaracje, nie zobowiązania dla zobowiązań, lecz konkretny czyn produkcyjny i społeczny, przyczyni się w realny sposób do przyspieszenia rozwoju gospodarki, rozwoju kultury i oświaty w naszym kraju.

Film o Leninie - dar KC KPZR dla KC PZPR

W dniu 21. X. 1958 r. I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka oraz sekretarz KC PZPR Zenon Kliszko przyjęli ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego ZSRR w Warszawie Piotra Abrasimowa. Ambasador Abrasimow w czasie wizyty przekazał jako dar KC PZPR dla KC PZPR film dokumentalny pod tytułem Włodzimierz Ilicz Lenin. CAF - fot. Wdowiński

ZALOGA WSK RZESZÓW OBNIŻY KOSZTY PRODUKCJI

Zobowiązania przedzjazdowe podejmują przede wszystkim pracownicy zakładów produkcyjnych. Załoga wydziału kier. W. Grześlewicza postanowiła skrócić proces produkcji, co umożliwi wykonanie rocznego planu do dnia 15 grudnia br.

sztuk głowic wiertarskich, które są niezbędne do wykonania detali dla „Mikrusa”. Termin 30 października. Podobnie pracownicy wydziału Z. Kalecińskiego zatrudnieni na ostrzałni podjęli się naostrzyć narzędzia tnące poza swoimi normalnymi obowiązkami. Zobowiązanie to przyniesie ponad 17 tys. zł oszczędności.

TYSIĄC SZKOŁ NA TYSIĄCLECIE

W związku z wezwaniem I sekretarza KC PZPR tow. Władysława Gomułki, załoga Wojewódzkiego Biura Projektów w Rzeszowie postanowiła wykonać bezpłatnie poza normalnymi obowiązkami służbowymi, kompletną dokumentację projektowo-kosztorysową na budowę 2 szkół i kosztorys na remont jednej szkoły - łącznej wartości 110.000 zł oraz wykonać dokumentację projektowo-kosztorysową na jeden most żelbetonowy na drodze Horyniec-Werhata i na drogi dojazdowe do kopalni „Osobnica” - a równowartość tych dokumentacji w kwocie zł 15.000 - przekazać w związku z rocznicą 1000-lecia istnienia państwa polskiego - na Fundusz Budowy 1000 szkół.

Równocześnie załoga Woj. Biura Projektów w Rzeszowie wyzywa wszystkie Biura Projektowe i Wydziały Architektury i Nadzoru Budowlanego przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w całej Polsce do podejmowania podobnych zobowiązań.

Zakończył się Kongres Pisarzy Krajów Europejskich

RZYM (PAP). Zakończył się Kongres Pisarzy Krajów Europejskich, który obradował w Neapolu. Kongres zaakceptował rezolucję, która głosi, że pisarze Austrii, Belgii, Bułgarii, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, Hiszpanii, Grecji, Jugosławii, Niemiec, Polski, Portugalii, Szwajcarii, Szwecji, W. Brytanii, Węgier i Związku Radzieckiego, postanowili utworzyć „Europejskie Stowarzyszenie Pisarzy”. „Będzie ono miało na celu zacieśnienie współpracy między pisarzami europejskimi niezależnie od różnic ideologicznych i politycznych, współpracy w zakresie wszystkich problemów zawodowych”.

FUM W TARNOBRZEGU

Zobowiązania przedzjazdowe podjęła też załoga Fabryki Urządzeń Mechanicznych w Tarnobrzegu. Dla uczczenia III Zjazdu wyprodukują ona dodatkowo w ramach ponadplanowych zadań 1958 r., 2 strugarki typu PAA-60 wartości 160 tys. zł, a ponadto skróci termin wykonania planu rocznego.

Odnaczenia dla sportowców polskich

22. X. 1958 r. w Warszawie w przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej Włodzimierz Reczek wręczył najwyższym polskim sportowcom państwowe odznaczenia „Medal za Wybitne Osiągnięcia Sportowe”. Na zdjęciu: Mistrz Europy w biegu na 5 i 10 km Z. Krzyszkowiak otrzymuje złoty medal. CAF - fot. Kondracki

CIEKAWOŚKA

DNIA

NIE NALEŻY SĄDZIĆ ZBYT POCHOPNIE... PARYŻ (PAP). Jeden z lekarzy paryskich przeżył w tych dniach nie lada wstrząs, gdy wieczorem usłyszał w telefonie głos pacjentki, której zgon stwierdził przed kilkoma godzinami. 80-letnia staruszka, która od pewnego czasu niedomagala, zapadła (jak się później okazało) w głęboki sen nie dając znaku życia. Wezwany lekarz wystawił świadectwo zgonu. Ustalono również datę pogrzebu. Po południu jednak, gdy rodzina oddalała się, by zrobić niezbędne przygotowania, „zmarła” obudziła się i zatelefonowała do swego lekarza, by mu zakomunikować, że czuje się lepiej. Natychmiast rozpoczęto odpowiednie kroki, by staruszkę „wskrzesić” drogą urzędową. Przedwcześnie wydane świadectwo zgonu musiano anulować.

Rosną szeregi ZMS

(Inf. wł.). W Lubaczowie powołano tymczasowy Komitet Powiatowy ZMS. Na pierwszym zebrańiu, w którym uczestniczyło 20 młodzieżowych działaczy, omówiono możliwości rozwoju organizacji ZMS na terenie miasta Lubaczowa. M. in. zastanawiano się już nad założeniem Młodzieżowego Klubu jako placówki kulturalno-oświatowej prowadzonej przez członków ZMS.

Na pierwszym zebraniu powołano sekretariat KP ZMS w następującym składzie: tow. Jędrzej Krupa - I sekretarz, Feliks Cieszczyński - II sekretarz, Feliks Kamiński sekretarzem są: Janina Kędzierska, Maria Szewczyk, Marian Sliwa, Jan Szumliak, Ziemowit Rokosz, Władysław Mokrzycki.

Katastrofa lotnicza we Włoszech - 31 osób zginęło

RZYM (PAP). W środę po południu samolot brytyjskich linii lotniczych BEA, lecący z Londynu na Maltę, zderzył się w pobliżu portu Anzio (50 km na południe od Rzymu) z włoskim myśliwcem odrzutowym. W katastrofie zginęło 31 osób.

Po raz pierwszy w historii W. Brytanii

Kobiety w Izbie Lordów

LONDYN (PAP). We wtorek, 21 bm. dwie kobiety zajęły po raz pierwszy w historii W. Brytanii miejsce w angielskiej Izbie Lordów. Przy okazji tej wybitnej niewielki skandal, bowiem jedna z przyszłych członkiń Izby Lordów, laburzystka i ateistka p. Wootton of Abinger, odmówiła złożenia przysięgi na wierność królowej zgodnie z obowiązującą tradycyjną formułą. Wootton nie chciała przysięgać „przed Bogiem” i zwróciła zastąpiła przed słowami „Przysięgam zgodnie z własnym sumieniem”.

Wytyczne rozwoju Polski Ludowej w latach 1959-1965 zatwierdzone przez XII Plenum KC PZPR

podajemy wewnątrz numeru

III Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR w Ropczycach

We wtorek, 22 bm. odbyła się w Ropczycach III Sprawozdawczo-Wyborcza Konferencja Partyjna.

W dyskusji nad referatem wygłoszonym przez sekretarza KP tow. Adama Hałasika, zabrano głos kilkunastu delegatów. W obradach konferencji wzięli udział sekretarz KW, poseł na Sejm tow. Jan Sabik, który zapoznał delegatów z głównymi kierunkami działalności partii w okresie przedzjazdowym, jak również ustosunkował się do niektórych wypowiedzi wskazując m. in. na konieczność podjęcia wysiłków o zwiększenie szeregów partii na wsi. Na pierwszym plenarnym

posiedzeniu nowowybranych członków Komitetu Powiatowego, dokonano wyboru egzekutywy. I sekretarzem KP PZPR w Ropczycach został tow. Adam Hałasik, sekretarzami: Ludwik Fietko i Stanisław Gryboś. (J. n.)

Naftowcy Ustrzyk wykonali roczny plan wydobycia gazu

(Inf. wł.). Duży sukces odniosło Kopalnictwo Naftowe Ustrzyki, które już 15 bm., jako pierwsze w Podkarpaciu realizowało zadanie przewidziane w rocznym planie eksploatacji gazu ziemnego. Do końca bieżącego roku naftowcy ustrzyckcy wydobędą ponadplanowo około 650 tys. m sześć. cennego surowca energetycznego.

Niudana próba wystrzelenia amerykańskiego satelity

NOWY JORK (PAP). Wczoraj w nocy Stany Zjednoczone podjęły nową próbę wystrzelenia amerykańskiego sztucznego satelity Ziemi. Próba odbyła się na Przylądku Canaveral. W 60 sekund po włączeniu urządzeń zapłonowych, olbrzymie cielsko rakiety typu „Jupiter-C” uniosło się powoli z wyrzutni i w kłębach dymu i płomieni poszybowało w kierunku wschodnim. Pierwszy z czterech członów rakiety funkcjonował zgodnie z przewidywaniami. W 10 minut po wystartowaniu rakiety amerykański Departament Obrony oświadczył, że wszystko odbywa się bardzo dobrze. Według ostatnich doniesień, próba wystrzelenia satelity zakończyła się fiaskiem z powodu wadliwego funkcjonowania rakiety.

Najmniejsze dziecko świata...

...urodziło się we wrześniu w klinice Downpatrick (północna Irlandia). Dziewczynka, która przyszła na świat o trzy miesiące za wcześnie, ważyła 640 gramów. Przewieziona do szpitala w Belfast straciła jeszcze 60 gramów podczas dwóch tygodni. Stan zdrowia dziecka jest obecnie zadowolający i lekarze wyrażają przekonanie, że będzie żyło. (PAP)

Po 9 dniach debaty

8 projektów rezolucji w sprawie rozbrojenia w Komisji Politycznej ONZ

NOWY JORK (PAP). Komisja Polityczna Zgromadzenia Ogólnego ONZ kontynuuje debatę na tematy rozbrojenia. Zapisanych do głosu jest jeszcze 28 mówców. Przypuszcza się, że ich liczba w trakcie dalszych obrad jeszcze się zwiększy. W tej sytuacji nie ma mowy, aby debata na temat rozbrojenia, tocząca się w Komisji zakończyła się przed rozpoczęciem rokowań radziecko-amerykańsko-brytyjskich w Genewie w sprawie zaprzestania doświadczeń nuklearnych. Jak wiadomo, rokowania te mają się rozpocząć 31 października.

W dniu 22 bm. Indie i Jugosławia zgłosiły dwa projekty wspólnej rezolucji w kwestii rozbrojenia. Indie i Jugosławia domagają się rozszerzenia Komisji Rozbrojenia ONZ. Jak wiadomo, w komisji tej reprezentowanych jest do tej pory 25 państw. Jugosławia i Indie proponują, aby w Komisji Rozbrojenia zasiadali przedstawiciele wszystkich państw członkowskich ONZ. Taka rozszerzona Komisja Rozbrojenia miałaby, w myśl projektu rezolucji, przedstawiać Zgromadzeniu Ogólnemu konstruktywne propozycje i polecenia w dziedzinie rozbrojenia. Tak więc w chwili obecnej po 9 dniach debaty rozbrojenia w Komisji Politycznej Zgromadzenia Ogólnego ONZ, znajduje się na porządku dnia

nym tej komisji 8 różnych projektów rezolucji w sprawie rozbrojenia.

W związku z długotrwałą debatą i różnicą stanowisk w kuluarach ONZ panuje pesymizm co do rezultatów tej debaty.

ZSRR dostarczy Jugosławii 200 tys. ton pszenicy

BELGRAD (PAP). Jak donosi agencja Tanjug, jugosławańskie przedsiębiorstwo importowo-eksportowe „Granelport” w Belgradzie zawarło 20 października w Moskwie z radzieckim przedsiębiorstwem „Eksportchleb” układ handlowy, w myśl którego ZSRR dostarczy Jugosławii 200 tys. ton pszenicy.

Komunikat o rozmowach w Taipei

Dulles potwierdza swą solidarność z Czang Kai-szekiem

LONDYN (PAP). Wczoraj opublikowano w Taipei komunikat na temat rozmów, jakie przeprowadził Dulles z Czang Kai-szkiem. Komunikat stwierdza, że w trakcie rozmów dokonano szerokiej wymiany poglądów na temat aspektów militarnych obecnej sytuacji w rejonie Cieśniny Taiwanńskiej. Komunikat głosi, że „w obecnych warunkach” uznano, iż „obrona Quemoy i Matsu jest ściśle związana z obroną Formozy i Pescadorów”.

Wznowieniu bombardowania Quemoy”.

W końcu tygodnia wojska USA mają opuścić Liban

WASZYNGTON (PAP). Ostatni żołnierze amerykańscy mają opuścić Liban w końcu bieżącego tygodnia. Według informacji Departamentu Stanu, przebijająca linia przegranych jeszcze w Libanie wojsk amerykańskich miała opuścić ten kraj w dniu wczorajszym. W Libanie ma pozostać jeszcze tylko około tysiąca żołnierzy, których ewakuacja ma nastąpić do soboty włącznie.

11 mld marek w NRF - na zbrojenia

BONN (PAP). Ministerstwo Finansów NRF podało, że ogólna suma budżetu NRF na rok 1959 sięga 41 miliardów marek, z czego 11 mld przeznaczone jest na wydatki wojskowe, tj. o miliard więcej, niż w br.

Chińskie eksperymeny w dziedzinie sztucznego kontrolowania pogody

PEKIN (PAP). Meteorologowie chińscy w różnych punktach swojego kraju przeprowadzają doświadczenia w zakresie sztucznego kontrolowania pogody. Jak podaje korespondent Agencji Nowych Chin, w sierpniu br. uczynił chińskim udało się po raz pierwszy przeprowadzić

zakończony pełnym sukcesem eksperymen-ty z wywołaniem sztucznego deszczu. Próba miała miejsce w Kirin (północno-wschodnie (Chiny) Sztuczny deszcz spadł na ziemie. Po rozsypaniu w chmurach przez samoloty suchego lodu spadł obfity krótkotrwały deszcz. Po przeprowadzeniu kolejnej podobnej próby - sztuczny deszcz padł około 20 minut. Oprócz eksperymen-tów nad wywołaniem sztucznego deszczu meteorologowie chińscy przeprowadzają badania nad sztucznym rozpraszaniem mgieł, zapobieganiem opadom gradu itp.

Wytyczne rozwoju Polski Ludowej w latach 1959-1965 zatwierdzone przez XII Plenum KC PZPR

Wstęp

O kres, który upłynął od poprzedniego II Zjazdu Partii w roku 1954 był nadzwyczaj bogaty w doświadczenia polityczne i przemiany zarówno w naszej partii jak i w międzynarodowym ruchu robotniczym.

W rywalizacji dwóch systemów światowych - socjalistycznego i kapitalistycznego - socjalizm poczynił nowe postępy. Dynamika rozwoju krajów socjalistycznych, ich osiągnięcia gospodarcze, zdobycze techniczne i odkrycia naukowe z roku na rok zmieniają układ sił w świecie na korzyść socjalizmu.

Twórczym uogólnieniem przemian w sytuacji światowej i doświadczeń ruchu robotniczego były uchwały XX Zjazdu KPZR oraz deklaracja 12 partii komunistycznych i robotniczych z listopada 1957 roku, które wywarły wielki wpływ na dalszy wzrost sił socjalizmu.

Trzęsącą obecną epoką historyczną jest upadek ustroju kapitalistycznego i rozwój ustroju socjalistycznego. Nic nie jest w stanie powstrzymać tego dziejowego procesu, gdyż wynika on z praw rządzących rozwojem współczesnych społeczeństw.

Wyłom w systemie światowego kapitalizmu dokonany przez Wielką Socjalistyczną Rewolucję Październikową przed 40 laty rozszerzył się po drugiej wojnie światowej na dalsze 12 krajów Europy i Azji, obejmując ok. 26 proc. terytoriów i ok. 35 proc. ludności świata. Obok starego, kapitalistycznego świata powstał nowy świat socjalistyczny, który rozwija się i nieprzerwanie walczy już nie o prawo istnienia, lecz o zwycięstwo w pokojowej rywalizacji.

Podstawę pomyślnego rozwoju krajów obozu socjalistycznego stanowią ich ustroje społeczne: likwidacja klas wyzyskujących, uposażenie przemysłu i planowa gospodarka, coraz szerszy udział mas

pracujących w rządzeniu państwem i gospodarką narodową.

Baza ekonomiczna jest czynnikiem rozstrzygającym w walce między socjalizmem a kapitalizmem. Ona decyduje o zwycięstwie socjalistycznego ustroju nad kapitalistycznym nie tylko w krajach, które wkroczyły na drogę socjalizmu i gdzie sprawa ta została już w zasadzie rozstrzygnięta na rzecz socjalizmu, również w skali światowej, we współzawodnictwie między systemem socjalistycznym a systemem kapitalistycznym, baza ekonomiczna jest czynnikiem rozstrzygającym o zwycięstwie. Socjalizm pragnie, aby problem ten został rozstrzygnięty nie na drodze wojny, lecz na drodze pokojowego współzawodnictwa, a więc przede wszystkim w oparciu o rozwój bazy ekonomicznej krajów socjalistycznych.

Osiągnięcia krajów socjalistycznych są nieodpartym dowodem wyższości ustroju socjalistycznego nad kapitalizmem.

Pomimo, że były to w większości kraje gospodarczo zacofane i głęboko dotknięte ruiną wojenną, socjalizm wykazuje w nich swą ogromną żywotność przez nieznaną dotąd dynamikę rozwoju ekonomicznego i technicznego, przez szybkie uprzemysłowienie i przewyższenie zacofania gospodarczego, przez rewolucję kulturalną, udostępniającą najszerszym masom ludowym zdobycze nauki, oświaty i kultury.

Najdobitniejszym dowodem wyższości socjalizmu nad kapitalizmem jest rozwój pierwszego kraju socjalizmu - Związku Radzieckiego. W ciągu 40 lat dawna karczmarska Rosja przekształciła się w potężne mocarstwo, które obecnie produkuje w świecie nie tylko pod względem ustroju społecznego, lecz również pod względem rozwoju ekonomiki i kultury, nauki i techniki. We wszystkich dziedzinach wzrost produkcji w ZSRR był znacznie szybszy niż wzrost produkcji światowej:

Rodzaj produkcji	Wzrost produkcji od 1913 r. do 1957 r.	
	Produkcja światowa	Produkcja ZSRR
Paliwa w przeliczeniu na węgiel kamienny	2,9 razy	14 razy
Energia elektryczna	44 razy	110 razy
Stal	3,8 razy	12 razy
Cement	6 razy	19 razy
Kwas siarkowy	4,9 razy	39 razy

Osiągnięcia te są tym większe, że niemal połowę z owych lat czterdziestu stanowiły ciężkie zmagania wojenne z imperializmem lub odbudowa zniszczeń wojennych. W ostatnich latach absolutny przyrost rocznej produkcji szeregu wyrobów, m. in. stali i cementu w ZSRR jest już większy niż w USA. Charakterystyczną cechą ostatniego okresu rozwoju ZSRR jest obok szybkiego wzrostu przemysłu również szybki wzrost produkcji rolnej. Twórcze i śmiałe reformy w dziedzinie organizacji rolnictwa radzieckiego wywoływały energię chłopstwa radzieckiego i ogromne możliwości systemu kolechowego, stwarzając w ciągu kilku lat przełom w rozwoju produkcji rolnej.

Na podstawie tych osiągnięć następuje szybki wzrost stopy życiowej ludności Związku Radzieckiego. Związek Radziecki zdecydowanie zdystansował świat kapitalistyczny w rozwoju urzędów socjalnych i kulturalnych, w rozwoju nauki i oświaty, w kształceniu kwalifikowanych kadr. Dziś liczba inżynierów przypadająca na 1.000 zatrudnionych poza rolnictwem jest w ZSRR znacznie wyższa niż w USA.

Przewagę socjalizmu nad kapitalizmem potwierdza również doświadczenie tych krajów, które po drugiej wojnie światowej zerwały z kapitalizmem. W ciągu krótkiego czasu kraje te dokonały takich postępów, jakie byłyby nie do osiągnięcia w dawnym ustroju nawet w ciągu wielu dziesięcioleci.

Dzięki zwycięskiej rewolucji socjalistycznej na drogę budowy socjalizmu wkroczył pod przewodnictwem swej partii komunistycznej najliczniejszy w świecie, 650-milionowy naród chiński, zadziwiający świat tem, że uprzemysłowienie kraju, rozwój rolnictwa, postępów techniki i kultury.

Jedność obozu państw socjalistycznych odgrywa decydującą rolę w walce o pokój, o rozstrzygnięcie najważniejszego w obecnej epoce historycznej zagadnienia - czy siły socjalizmu i światowe siły pokoju będą w stanie skierować rozwój świata w pokojowe łożysko, czy też agresywne, imperialistyczne siły wojny zepchną ludność w otchłań katastrofy wojennej. Dążenie do rozładowania napięcia w stosunkach międzynarodowych, do pokojowego załatwiania wszystkich spornych problemów w stosunkach między państwami, do zgodnego współzawodnictwa ze wszystkimi państwami bez względu na ich ustroj społeczny - stanowi cel polityki zewnętrznej Polski i całego obozu socjalistycznego.

Kraje socjalistyczne, połączając wspólnotą celu i ideologii marksizmu-leninizmu, rozwijają między sobą bliską, braterską współpracę. Szeroka wymiana gospodarcza i wzajemna pomoc ekonomiczna oraz techniczna, rozwijająca się kooperacja i specjalizacja poszczególnych gałęzi produkcji w krajach socjalistycznych przyspieszają ich rozwój gospodarczy, umożliwiają stopniowe wyrównywanie ich poziomu ekonomicznego. Kluczowa po zycja w tej współpracy przypada najbardziej rozwiniętemu i najpotężniejszemu z krajów socjalistycznych - Związkowi Radzieckiemu. Jego największe doświadczenia w budowie socjalizmu, pomoc ekonomiczna i techniczna innym krajom socjalistycznym, doniosła rola na arenie międzynarodowej, mają ogromne znaczenie dla rozwoju krajów socjalistycznych i wzrostu wpływów socjalizmu na całym świecie.

W przeciwnieństwie do wzrostu sił socjalizmu - kurczy się zasięg i siła polityczna potęga kapitalizmu. Następuje coraz szybszy rozkład sy-

stemu kolonialnego. Zdobywając nie zawisłość polityczną, dawne kraje kolonialne walczą o swą niezależność gospodarczą, korzystając przy tym coraz szerzej z pomocy ekonomicznej krajów socjalistycznych. Wyzwólone kraje kolonialne przestały być rezerwą imperializmu, a stają się sojusznikiem socjalizmu w walce o pokój. Podcina to korzenie uprzywilejowania imperialistycznych metropolii, które czerpały swe bogactwa w dużej mierze z eksploatacji kolonii i krajów zależnych. Coraz dalej idącej koncentracji potęgi ekonomicznej w rękach grup największych kapitalistów towarzyszy w krajach kapitalistycznych jeszcze większe związanie aparatu państwowego z interesami wielkich koncernów i monopolii, wyścig zbrojeń i militaryzacja ekonomiki, wzrost agresywnych dążeń. Następstwa wszystkich tych zjawisk nieodzownie muszą prowadzić w krajach kapitalistycznych do wzrostu trudności ekonomicznych i do zaostrenia wewnętrznych przeciwieństw klasowych.

W ostatnim okresie ekonomika kapitalizmu wykazuje wyraźne zwolnienie tempa rozwoju. O ile w latach 1951-1955 przeciętny roczny przyrost produkcji przemysłowej w świecie kapitalistycznym wynosił 5,9 proc., to w 1956 r. - przyrost ten wyniósł już 4,5 proc. a w 1957 r. - 2,6 proc. Recesja gospodarcza, która po raz trzeci po wojnie objęła kraje kapitalistyczne na przełomie lat 1957/58 spowodowała, że w bieżącym roku produkcja przemysłowa szeregu głównych krajów kapitalistycznych kształtuje się na poziomie niższym niż w 1957 r.

Polska od lat 14 rozwija się na drodze socjalistycznej. Stan i tendencje rozwojowe naszej gospodarki narodowej są dziś zupełnie inne, niż w okresie dwudziestolecia rządów burżuazji i obszarników.

Polska przedwojenna była krajem nie tylko zacofanym i biednym, była ona krajem zastoju gospodarczego i społecznego. Zwiększając się wciąż zależność ekonomiki polskiej od międzynarodowego kapitału i uzależnienie rządów polskiej burżuazji od światowych kół imperialistycznych wydawały kraj na łup obcych eksploatatorskich interesów, jeszcze bardziej pogarszając stan naszej gospodarki. Jeśli w roku 1913 na terenach polskiej produkcji przemysłowej na jednego mieszkańca wynosił około 30 proc. poziomu średniego w Europie, to w 1938 r. produkcja przemysłowa na 1 mieszkańca w Polsce wynosiła już tylko około 20 proc. średniej europejskiej.

Wydobycie węgla, produkcja żelaza i stali, cynku i niektórych innych podstawowych artykułów przemysłowych były w roku 1938 mniejsze niż w roku 1913. Zamiast rozwoju nastąpił regres. W ciągu przedwojennego dwudziestolecia nastąpiło w Polsce uwstecznienie struktury zawodowej ludności wskutek ciągłego spadku udziału zatrudnionych w przemyśle. W gałęziach gospodarki pracujących bezpośrednio na potrzeby inwestycyjne kraju, jak przemysł budowy maszyn, materiałów budowlanych i budownictwa, pracowało przed wojną mniej niż 1/10 ogółu zatrudnionych poza rolnictwem. Brak pracy w mieście pociągał za sobą wzrost ukrytego bezrobocia na wsi, które według różnych obliczeń w ostatnich latach przed wojną sięgało od 5 do 8 milionów osób.

Przeludnienie wsi, karłowacenie gospodarki chłopskiej, wysysk obszarniczy, stosowany nieraz w formach półfeudalnych, powodowały uwstecznienie rolnictwa.

Zbiory niektórych głównych roślin w 1938 r. były niższe, niż na tym samym obszarze w roku 1913.

Wyjątkowo ciężkie i dotkliwe zniszczenia przyniosła Polsce druga wojna światowa. Kraj nasz stracił w latach wojny 1/6 ludności, w tym poważną część kadr wy sokokwalifikowanych. Zniszczeniu uległo blisko 38 proc. majątku narodowego i około 30 proc. funduszu mieszkaniowego w miastach.

Władza ludowa rozpoczęła więc

swą działalność w niezwykle trudnych warunkach ekonomicznych.

I tylko dzięki nowemu ustrojowi społecznemu, dzięki ofiarności i wytrwałej pracy robotników, chłopów i inteligencji można było trudności te pokonać i zapewnić szybki rozwój kraju.

W ciągu 14 lat władzy ludowej kraj nasz dokonał wielkiego kroku w kierunku wyrównania poziomu z najbardziej rozwiniętymi ekonomicznie krajami Europy.

Podstawę rozwoju gospodarczego Polski stanowił wielki wysiłek inwestycyjny i szybkie tempo uprzemysłowienia. Obecnie na potrzeby inwestycyjne pracuje bezpośrednio ponad 1,5 mln zatrudnionych tj. po

nad 20 proc. zatrudnionych poza rolnictwem. Pamiętać przy tym należy, że pierwsze pięćdziesiąt lat Polski Ludowej poświęcone było głównie odbudowie zniszczeń wojennych w produkcji i transporcie, tak, że praca nad rozwojem ekonomiki i przewyższenia zacofania kraju trwa dopiero niecałe 10 lat.

Spoleczna własność środków produkcji, planowy charakter gospodar ki, odzyskanie Ziemi Zachodniej, wielki wysiłek inwestycyjny i wspólpraca z krajami socjalistycznymi pozwoliły w tym krótkim okresie osiągnąć produkcję podstawowych wyrobów w przeliczeniu na 1 mieszkańca zdecydowanie wyższą od średniego poziomu produkcji światowej.

RODZAJ PRODUKCJI	1937		1957		1957 w proc. w porównaniu z 1937 r.			
	Świat	Polska	Świat	Polska	Polska w proc. średniego poziomu światowego	Polska		
stal w kg.	63	43	68 proc.	105	187	178 proc.	167	435
energia elektr. w kWh	219	106	51 proc.	640	748	117 proc.	306	706
paliwa w przeliczeniu na węgiel kamienny w kg	906	1095	121 proc.	1404	3428	244 proc.	155	319
kwas siarkowy w kg	8,0	5,3	66 proc.	14,7	17,6	120 proc.	184	332
cement w kg	38	37,5	98 proc.	88	159	181 proc.	232	424
przędza baweł. i wełniana oraz włókna sztuczne w kg.	3,6	3,5	97 proc.	4,4	8,4	191 proc.	122	240

Także w rolnictwie, aczkolwiek w mniejszej skali, dokonał się znaczny postęp, przede wszystkim pod względem wzrostu produkcji na głowę ludności utrzymującej się z pracy w rolnictwie. Liczba ludności rolniczej przypadająca na 100 ha użytków rolnych zmniejszyła się z 86 osób w 1938 r. do 57 osób, a globalna produkcja rolna na 100 ha wzrosła w cenach porównywalnych z około 530 tys. zł w 1934-38 r. o około 768 tys. zł w 1957 r., to jest o 45 proc.

Plony 4 zbóż w latach 1955-1958 wyniosły średnio 14,4 q z hektara wobec 11,4 q z ha uzyskiwanych w latach 1934-1938 na obszarze polskiej przedwojennej i wobec 13,7 q uzyskiwanych w tych latach na obecnym obszarze Polski. Równocześnie wzrósł udział hodowli i pracochłonnych roślin przemysłowych w produkcji rolnej.

Praca transportu, a szczególnie kolei, zwiększyła się kilkakrotnie w porównaniu z r. 1937. Koleje przewożyły w 1957 roku 4,5 razy więcej pasażerów i 3,2 razy więcej towarów niż w 1937 roku.

Uprzemysłowienie kraju umożliwiło zatrudnienie poza rolnictwem 7,2 mln osób w 1957 r. w porównaniu z 4,2 mln osób w 1938 r. W ten sposób rozwój gospodarki narodowej umożliwił w ciągu 10-lecia zatrudnienie poza rolnictwem nowych 3 milionów osób. Została usunięta klęska strukturalnego bezrobocia w miastach i w decydującej mierze ukrytego bezrobocia na wsi. Ludność utrzymująca się z pracy poza rolnictwem wyniosła w 1957 r. ponad 57 proc. całej ludności.

Spójnicie wszystkich podstawowych artykułów żywnościowych poważnie wzrosło w porównaniu ze stanem z lat 1933-1937. Uległy wyrównaniu głębokie poprzednio różnice w poziomie odżywiania się poszczególnych warstw ludności. Szczególnie duży postęp nastąpił w poziomie odżywiania się biedoty wiejskiej i najuboższych warstw ludności miejskiej systematycznie nie dojadających w warunkach kapitalizmu. Polepszyła się struktura odżywiania. Wzrosło spożycie cukru średnio na jednego mieszkańca z 9,6 kg rocznie w latach 1933-1937 do 26,5 kg w 1957 r., mięsa z 17 kg do 39,4 kg mleka łącznie z przetworami z 262 litrów w roku 1938 do 347 litrów w roku 1957.

Spożycie tkanin bawełnianych wzrosło średnio na jednego mieszkańca z 9,5 m w okresie 1933-1937 do 19,2 m w 1957 r. wełnianych z 1,0 do 2,7 m, jedwabiu sztucznego z 0,5 m do 3,1 m.

Znacznym rozbudowie uległy urządzenia socjalne i ochrona zdrowia. Liczba lekarzy na 10.000 mieszkańców wzrosła z 3,7 w 1938 r. do 7,8 w

1957 r. a liczba łóżek szpitalnych na 10.000 mieszkańców z 15,2 do 43.

Zlikwidowany został masowy analfabetyzm, zrealizowano powszechność nauczania. Jeśli przed wojną tylko 54 proc. dzieci w ogóle, a na wsi tylko 27 proc. pobierało naukę w pełnej 7-klasowej szkole podstawowej, to obecnie w takich szkołach uczą się wszystkie dzieci w mieście i 81 proc. dzieci na wsi. Dzięki zwiększeniu ilości nauczycieli liczba dzieci, przypadająca na jednego nauczyciela zmniejszyła się z 61 do 33.

Liczba absolwentów szkół średnich ogólnokształcących przy zmniejszonym ogólnym stanie ludności wzrosła dwukrotnie. Liczba uczniów szkół zawodowych 4-krotnie. Ilość studentów przeszła 3-krotnie. Liczba absolwentów wyższych uczelni o wykształceniu technicznym wzrosła z 0,7 tys. w 1936/37 r. do 10,4 tys. w 1956/57 r.

Liczba inżynierów i techników zatrudnionych w gospodarce narodowej wzrosła z 48 tys. w 1938 r. do 218 tys. w r. 1956.

Osiągnięty przez Polskę Ludową poziom sił wytwórczych stanowi obecnie mocny fundament dalszego rozwoju gospodarczego i kulturalnego naszego kraju.

W ocenie ogromnych osiągnięć w okresie 14 lat istnienia Polski Ludowej uwzględnić również należy zakłócenia, trudności i dysproporcje, które towarzyszyły temu burzliwemu rozwojowi. Dotyczy to szczególnie realizacji planu 6-letniego, a zwłaszcza lat 1951 - 1953, w ciągu których nastąpiło spletnienie trudności i dysproporcji, co doprowadziło nawet do przejściowego obniżenia poziomu płac realnych. Te dysproporcje i trudności wynikały głównie na tle nadmiernego napięcia inwestycyjnego przy niewykonaniu zadań wzrostu produkcji rolniczej, a więc także zadań w dziedzinie zwiększenia zaopatrzenia ludności w podstawowe artykuły spożywcze. Na ten stan rzeczy wpłynęły m. in. błędy w polityce rolnej, niedostateczna pomoc dla rozwoju rolnictwa oraz założenie zbyt niskich kosztów poszczególnych wielkich inwestycji. Na te wyniki niemały wpływ miały również nieprzewidziany wzrost nakładów obronnych, wynikłych ze wzrostu napięcia w sytuacji międzynarodowej.

II Zjazd PZPR podjął uchwały, które doprowadziły do pewnego złagodzenia dysproporcji, poprawy sytuacji w rolnictwie, lepszego zaopatrzenia w artykuły spożywcze oraz pewnej podwyżki płac realnych. Jednakże w okresie 1954 - 1955 nie zostały usunięte podstawowe elementy narosłych dysproporcji.

Ostateczne wyniki wykonania planu 6-letniego wykazały, obok ogromnego, bo 2,8-krotnego wzrostu

Wytyczne rozwoju Polski Ludowej w latach 1959 - 1965

(CIAĞ DALŠZY ZE STR. 2)

produkcji przemysłu socjalistycznej, tylko nieduży wzrost produkcji rolniczej w porównaniu z rokiem 1949. Zadania w zakresie wzrostu płac realnych nie zostały w znacznej części osiągnięte.

Na sprawności gospodarki narodowej nadal ciążyły: nadmierna centralizacja planowania, finansów i zarządzania, wadliwe stosowanie zasad rozrachunku gospodarczego i bodźców materialnego zainteresowania w podnoszeniu produkcji i wydajności pracy. W tych warunkach powstała potrzeba bardziej energicznego działania w celu usunięcia dysproporcji hamujących dalszy rozwój, przyspieszenia wzrostu płac realnych i realnych dochodów chłopów oraz rewizji niewłaściwych form i metod zarządzania.

W tym celu, po VIII Plenum KC PZPR wprowadzono w życie nową politykę rolną, zmierzającą do szybkiego wzrostu produkcji indywidual-

alnych gospodarstw chłopskich i wzmocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego, udzielono szerszego poparcia dla rozwoju spółdzielczości w mieście i na wsi, rzemiosła i chałupnictwa. Równocześnie wprowadzono istotne zmiany w systemie zarządzania, planowania i koordynacji gospodarki narodowej. Rozszerzono zakres działania bodźców ekonomicznych, w gospodarce narodowej, stworzono sprzyjające warunki dla indywidualnej i zbiorowej inicjatywy mas pracujących, która była skrzepowana przez zbyt centralistyczne i biurokratyczne formy zarządzania. W szczególności stworzono ramy dla szerokiego rozwoju samorządu pracujących w gospodarce uspołecznionej oraz ramy dla samorządnej działalności rad narodowych.

Po burzliwym, choć nierównomiernym rozwoju sił wytwórczych w okresie lat 1946—53, po uzyskaniu w późniejszym okresie, zwłaszcza po 1956 roku, pewnego wyrównania

dysproporcji, poprawy płac realnych, stabilizacji sytuacji rynkowej oraz poprawy w zaopatrzeniu przemysłu — powstały obecnie warunki dla zapewnienia zarówno szybszego, jak i bardziej zharmonizowanego rozwoju gospodarki narodowej. Celem nowej ofensywy gospodarczej jest jednoczesny wzrost przemysłu i rolnictwa, inwestycji i spożycia, przy znacznym pełniejszym wykorzystaniu możliwości wytwórczych i rezerw produkcyjnych oraz znaczne zmniejszenie dystansu, jaki nas jeszcze dzieli od poziomu ekonomicznego najwyżej rozwiniętych krajów Europy. Jednocześnie ofensywa ta oznaczać powinna wzrost udziału sektora socjalistycznego w tworzeniu dochodu narodowego, szybszy rozwój elementów socjalistycznej gospodarki na wsi, umocnienie zasad socjalistycznej demokracji, a zwłaszcza znaczny wzrost aktywnego udziału mas pracujących w bezpośrednim zarządzaniu gospodarką.

I

Sytuacja gospodarcza kraju i ocena dotychczasowego wykonania zadań planu pięcioletniego 1956-1960

1 Realizacja bieżącego planu pięcioletniego przebiega na ogół pomyślnie.

Przemysł socjalistyczny w ciągu lat 1956—58 rozwijał się w szybkim tempie, osiągając średnio ok. 9,5 proc. wzrostu produkcji rocznie. Na podstawie dotychczasowego przebiegu wykonania planu można przewidywać, że założony w uchwale Sejmu o planie rozwoju gospodarczego w latach 1956—1960 wzrost wartości produkcji przemysłu socjalistycznego o 49 proc. będzie przekroczony co najmniej o 3 proc. Przekroczenie to zostanie osiągnięte przede wszystkim dzięki szybszemu niż planowano wzrostowi produkcji środków spożycia, co jest m. in. związane z wyższą niż planowano podażą artykułów rolnych i z przekroczeniem zadań w zakresie produkcji artykułów trwałego użytkowania, jak radioodbiorniki, telewizory, lodówki, pralki, motocykle itp. W dziale produkcji środków wytwórczości założenia planu pięcioletniego będą wykonane pod względem wartości, przy niepełnym wykonaniu zadań w zakresie niektórych ważnych produktów i przekroczeniu planu w zakresie innych produktów. I tak przewiduje się, że w r. 1960 produkcja stali wyniesie 6,4 mln t zamiast planowanych 7,0 mln t, produkcja węgla kamiennego 103 mln t zamiast 105 mln t, produkcja kwasu siarkowego 668 tys t zamiast 723 tys. t, a nawozów azotowych 270 tys. t. — wobec planowanych 298 tys. t. Równocześnie zostaną oddane do użytku w 1960 r. stalni pełnomorskie o łącznym tonażu 270 tys. DWT, zamiast planowanych 224 tys. DWT, produkcja autobusów wyniesie w r. 1960 2200 sztuk wobec 1600 sztuk w planie, produkcja zaś obrabiarek 17.500 sztuk zamiast planowanych 16.500 sztuk. Przewiduje się wykonanie planu wzrostu produkcji materiałów budowlanych zarówno dzięki rozbudowie zdolności produkcyjnych przemysłu kluczowego, jak też dzięki rozwojowi drobnej wytwórczości — w oparciu o inicjatywę terenową i przy wykorzystaniu surowców miejscowych, lub odpadkowych. Szybszy wzrost produkcji materiałów budowlanych niż budownictwa doprowadził do wyraźnej poprawy w zaopatrzeniu materiałowym placów budowy.

2 W latach 1956—1958 produkcja rolnicza rozwijała się pomyślnie. Plony zbóż w latach 1956—1958 były średnio o ok. 0,5 q z ha wyższe niż przyjęto w planie pięcioletnim i osiągnęły za wymienione 3 lata przeciętny poziom 14,5 q z ha. W zakresie gospodarki hodowlanej miało miejsce przekroczenie przewidywanej produkcji zarówno żywności jak i mleka. Na tej podstawie można przewidywać, że globalna produkcja rolnictwa będzie w r. 1960 — w warunkach średnio urodzajnego roku — nieco wyższa niż założono w planie pięcioletnim.

3 Transport kolejowy i samochodowy w bieżącym pięcioletniu zabezpiecza pokrycie potrzeb przewozowych rozwijającego się przemysłu i rolnictwa. Jednak w okresach jesienno-zimowych występowały przejściowe trudności spowodowane niedostateczną ilością taboru i opóźnieniami w modernizacji kolei.

4 Istotny postęp został osiągnięty w okresie ostatnich trzech lat w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego. Na podstawie prognozowanych danych szacuje się, że w r. 1958 zostanie oddanych do użytku w miastach i

osiedlach ok. 225 tys. izb, tzn. o ok. 47 proc. więcej niż w r. 1956. Zadanie wybudowania w latach 1956—1960 łącznie 1.200.000 izb w miastach i osiedlach jest w pełni realne. Równocześnie zaznacza się w ostatnich latach znaczne zwiększenie budownictwa domów mieszkalnych na wsi, co jest rezultatem wzrostu dochodów pieniężnych chłopów i zwiększenia dostaw materiałów budowlanych na rynek wiejski.

5 Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej pozostały w ciągu ubiegłych trzech lat na poziomie tylko niewiele wyższym niż w 1955. Wzrost inwestycji w latach 1955—1958 wyniósł w całej gospodarce ok. 3 proc., w tym w gospodarce uspołecznionej ok. 2 proc. średnio rocznie. Związane to było z koniecznością przeznaczenia przyrostu środków na podniesienie bezpośredniego spożycia ludności, z koniecznością zmniejszenia importu inwestycyjnego dla poprawy sytuacji w handlu zagranicznym oraz koniecznością zmniejszenia napięcia w gospodarce materiałami budowlanymi w związku z przeznaczeniem większej ilości tych materiałów na cele remontowe. Nakłady w przemyśle skierowane były, przede wszystkim na kontynuowanie dawniej rozpoczętych obiektów, umożliwiając oddanie do użytku wielkich zdolności produkcyjnych zwłaszcza w energetyce, przemyśle chemicznym i w hutnictwie żelaza.

Zmniejszenie tempa wzrostu nakładów inwestycyjnych może jednak mieć tylko charakter przejściowy, gdyż grozi to zahamowaniem wzrostu produkcji i spożycia w latach następnych.

W strukturze nakładów inwestycyjnych dokonano pewne przesunięcia na korzyść przemysłu paliw, energetyki, przemysłu materiałów budowlanych, przemysłu chemicznego, a także na korzyść przemysłu środków spożycia, co przyczyniło się do zniwelowania dysproporcji powstałych w ubiegłym okresie. Równocześnie nastąpiło jednak niekorzystne osłabienie tempa inwestowania w hutnictwie żelaza i metali nieżelaznych oraz w przemyśle maszynowym. W celu usunięcia skutków tego opóźnienia oraz zapewnienia dostaw wyrobów hutniczych i maszyn niezbędnych dla pokrycia rosnących potrzeb kraju i eksportu — konieczne jest zwiększenie nakładów inwestycyjnych na hutnictwo i przemysł maszynowy w ostatnich dwóch latach bieżącego pięcioletcia.

6 Sytuację na rynku wewnętrznym, po okresie przejściowego zachwiania równowagi w r. 1956, spowodowanej przez szybszy wzrost dochodów pieniężnych ludności niż masy towarowej, cechuje obecnie postępująca normalizacja.

Zapasy towarów w handlu wzrosły w r. 1957 o 3,8 mld zł wg cen detalicznych a w r. 1958 o dalsze 8,5 mld zł. Wzrost zapasów, który umożliwił na wielu odcinkach zasadniczą poprawę pracy handlu, do konany został w warunkach równoczesnego poważnego wzrostu obrotów. Ogólnemu wzrostowi zapasów towarzyszyło jednak również niepożądane nagromadzenie zapasów towarów trudno zbywalnych, niedostosowanych do wymagań rynku.

Poprawa zaopatrzenia ludności w r. 1958 w szereg artykułów, któ-

rych dotkliwy brak był regułą w latach poprzednich oraz masowa sprzedaż nowych artykułów, to przede wszystkim wynik wzrostu produkcji przemysłowej oraz wyższej niż przewidywano podaży produktów rolnych.

Handel zagraniczny stanął w ubiegłym okresie w obliczu bardzo trudnej sytuacji, wynikającej ze skurczenia się eksportu węgla o ok. 8 mln t i znacznego spadku jego ceny na rynkach międzynarodowych oraz z konieczności zwiększenia importu konsumpcyjnego.

W 1958 r. nastąpiła pewna normalizacja w handlu zagranicznym dzięki rozwijającemu się pomyślnie eksportowi maszyn i urządzeń, który w roku 1958 wzrosł o więcej niż 40 proc. w stosunku do roku 1957 oraz artykułów spożywczych, których eksport wzrosł o 55—60 proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Wzrost eksportu oraz otrzymane kredyty długoterminowe pozwoliły na poważną poprawę zaopatrzenia przemysłu w surowce i zwiększenie importu artykułów konsumpcyjnych. Poprawiło to sytuację na rynku wewnętrznym i przyczyniło się do zrównoważenia naszego bilansu płatniczego w 1958 r.

7 Przeważająca część przyrostu dochodu narodowego w latach 1956—58 została zużyta na poprawę położenia materialnego klasy robotniczej i chłopstwa. Dokonane w ciągu lat 1956—1958 podwyżki płac objęły ponad 6,5 mln osób, czyli 94,3 proc. ogółu pracujących w gospodarce uspołecznionej. Za okres od 1 stycznia 1958 r. do 1 września 1958 r. podjęto decyzje w sprawie podwyżek płac na łączną kwotę 15,9 mld zł w skali rocznej. Istotnym elementem wzrostu dochodów robotników i pracowników umysłowych stały się wypłaty gotówkowe z funduszu zakładowego, które w r. 1957 wyniosły 600 mln zł a w r. 1958 wyniosą na podstawie orientacyjnego szacunku ok. 3 miliardy zł.

W tym, samym czasie wzrosły również dochody realne ludności chłopskiej, przy czym znaczna ich część została wydatkowana na inwestycje ze środków własnych.

Wzrost płac i dochodów realnych nie był równomierny dla wszystkich grup ludności pracującej. Najbardziej wzrosły zarobki górników a następnie hutników i robotników przemysłu maszynowego. Mniej natomiast odczuwalny był wzrost płac pracowników przemysłu włókienniczego i odzieżowego.

Osiągnięto znaczny postęp w uregulowaniu nabrzmiałego problemu rent i emerytur, których poziom w ubiegłym okresie był bardzo niski. Wypłaty z tytułu rent i emerytur wzrosły w latach 1955—58 ok. 2,5 krotnie.

Wzrost płac i rent ludności pracującej miast oraz dochodów realnych wsi znalazł swój wyraz we wzroście spożycia mięsa z 32,9 kg w 1955 r. do 39,4 kg w 1957 r., tłuszczów z 12,8 kg do 14,1 kg, cukru z 24 kg do 26,5 kg, tkanin łącznie z 21,8 do 25 mb. na 1 mieszkańca (ba wełniane, wełniane i jedwabne).

Wzrost płac realnych robotników i pracowników umysłowych, który w latach 1956—1957 był szybszy, aniżeli wzrost dochodu narodowego, uległ w pierwszej połowie 1958 r. zahamowaniu wskutek wyższych cen niektórych artykułów rynkowych, powodującej wzrost ko-

szków utrzymania. Obecnie kiedy została przywrócona zachwiana w latach 1956 i 1957 równowaga rynkowa istnieją możliwości stabilizacji kosztów utrzymania i dalszego wzrostu płac realnych w miarę wzrostu produkcji i wydajności pracy.

8 Na podstawie oceny obecnej sytuacji gospodarczej istnieje podstawa do stwierdzenia, że główne zadanie bieżącego planu pięcioletniego — osiągnięcie w 1960 r. podwyżki płac oraz realnych dochodów chłopów o 30 proc. w stosunku do 1955 r. — może być w pełni wykonane. Wymaga to jednak wzmocnienia wysiłku w latach 1959 i 1960, które zdecydują o uzyskaniu tego wyniku. Wysiłek musi być tym większy, że równocześnie w latach 1959 i 1960 muszą być stworzone trwałe podwaliny dla pomyślniej realizacji wielkich zadań, które stoją przed naszą gospodarką w następnym pięcioletniu 1961—65.

W ciągu ubiegłych trzech lat mimo znacznej poprawy sytuacji nie został jeszcze osiągnięty zdecydowany przełom w zakresie podniesienia dyscypliny, wzrostu wydajności i poprawy organizacji pracy. Jednakże usunięte zostały główne hamulce, które w przeszłości utrudniały postęp w tej dziedzinie i stworzone zostały warunki dla uzyskania poprawy w najbliższym czasie.

W przeciwieństwie do roku 1956 zaopatrzenie materiałowe przestało obecnie być decydującym czynnikiem hamującym wzrost produkcji. Zapasy surowców i materiałów w zakładach przemysłowych i na budowach są znaczne i braki w zaopatrzeniu już nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla szturmowości w pracy, przestoju i godzin nadliczbowych.

Dzięki oddaniu do eksploatacji w roku 1957 i w pierwszych 8 miesiącach 1958 r. 860 nowych mocy w elektrowniach — zlikwidowane zostały całkowicie wyłączenia prądu, które dawały się stale we znaki w latach ubiegłych.

W tych warunkach walka o rytmiczną produkcję, o wykonanie nie tylko zadań miesięcznych, ale o równomierne rozłożenie zadań na wszystkie dni pracy w miesiącu — powinna być w centrum uwagi zarządzącego, samorządu robotniczego i dyrekcji zakładów pracy.

Zmiany w systemie planowania i zarządzania w przemyśle, budownictwie i obrocie towarowym, usamodzielnienie przedsiębiorstw i decentralizacja decyzji w sprawach operatywnej działalności przedsiębiorstw i rad narodowych — stworzyły warunki dla rozwoju inicjatywy terenowej i dla przejawiania własnej przedsiębiorczości, pomysłowości i gospodarności.

Obecnie, obok realizacji niezbędnych, dalszych zmian w systemie planowania i zarządzania, należy zwrócić szczególną uwagę na właściwy kierunek rozwoju wywołanej inicjatywy i aktywności mas pracujących. Powinno to doprowadzić do uzyskania systematycznego wzrostu produkcji i wydajności pracy, utworzenia drogi postępowi technicznemu, do systematycznego obniżania kosztów własnych i poprawy rentowności produkcji oraz uzyskania na tej podstawie wzrostu funduszu zakładowego i środków własnych będących w dyspozycji przedsiębiorstwa.

W latach 1959 i 1960 szczególna uwaga musi być zwrócona na te odcinki frontu gospodarczego, na któ-

rych nastąpiło ostatnio osłabienie tempa wzrostu i które pozostają w tyle mogą zahamować rozwój całej gospodarki. Do takich dziedzin należy hutnictwo żelaza i metali nieżelaznych, rozwój których wymaga zwiększenia w najbliższym czasie nakładów inwestycyjnych. Szczególna uwaga musi być również zwrócona na terminowe oddanie do użytku nowych obiektów tego przemysłu i systematyczną poprawę wskaźników eksploatacyjnych we wszystkich zakładach hutniczych.

W związku z pilnymi zadaniami zwiększenia produkcji maszyn i urządzeń oraz artykułów trwałej konsumpcji, szczególnie zaś w związku z dużymi zadaniami na odcinku eksportu — zachodzi pilna potrzeba osiągnięcia dalszego postępu w przemyśle maszynowym. Wymaga to rozszerzenia zdolności produkcyjnych tego przemysłu przez likwidację wąskich przekrojów, a także poprawy jakości i terminowości dostaw oraz przyspieszenia cyklu opanowania produkcji nowych wyrobów.

W przemyśle węglowym stworzone zostały warunki dla systematycznej normalizacji czasu pracy, co wyraziło się w spadku dni pracy w niedziele i święta z 24 w roku 1956 do 6 w roku 1958 oraz w skróceniu dniówek roboczej o pół go dziny. Po raz pierwszy od wielu lat nastąpiło w górnictwie węgla kamiennego w r. 1957 zahamowanie spadku i wzrost wydajności pracy. Zadaniem załóg i dozoru technicznego jest ugruntowanie tego osiągnięcia i danie w latach 1959 i 1960 krajowi z istniejących poziomów dodatkowych setek tysięcy ton węgla kamiennego na rynek wewnętrzny i na eksport bez wzrostu zatrudnienia. Należy w szczególności rozwinąć w najbliższym czasie problem zwiększenia eksploatacji grubych pokładów węgla kamiennego o niższym stopniu zanieczyszczenia oraz podjąć inne niezbędne środki organizacyjne zmierzające do przyspieszenia tempa wzrostu wydobywania.

Ważnym zadaniem górnictwa jak również innych gałęzi przemysłu jest dalsza poprawa bezpieczeństwa i higieny pracy, gdyż mimo pewnego postępu sytuacja na tym odcinku jest nadal niezadowolająca.

W związku ze znacznym zwiększeniem podaży produktów rolnych, zachodzi pilna konieczność zwiększenia zdolności produkcyjnych w przemyśle spożywczym i przeznaczenia na ten cel większych środków, aniżeli pierwotnie przewidywano. Realizacja tego zadania jest tym ważniejsza, że zwiększenie eksportu artykułów spożywczych staje się obok rozwoju eksportu maszyn i urządzeń jednym z czołowych zadań w zakresie handlu zagranicznego.

Realizacja w latach 1959 i 1960 podanych wyżej węglowych zadań, jak również systematyczna praca zmierzająca do wykonania i przekroczenia planu we wszystkich działach gospodarki i gałęziach przemysłu będzie miała zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia poziomu sił wytwórczych i warunków życiowych ludności, założonych na koniec bieżącego pięcioletcia, jak również dla rozwoju naszej gospodarki w pięcioletniu 1961—65.

II

Podstawowe wytyczne planu gospodarczego 1961-1965

A) Tempo i podstawowe kierunki rozwoju gospodarki

1 Przy ustalaniu tempa wzrostu naszej gospodarki i podstawowych proporcji, tworzenia i podziału dochodu narodowego należy uwzględnić konieczność kontynuowania socjalistycznej industrializacji kraju i zwiększenia sił wytwórczych kraju w celu podniesienia poziomu życia ludności i zmniejszenia dystansu dzielącego Polskę od wysokorozwiniętych pod względem gospodarczym krajów Europy. Należy przy tym wziąć pod uwagę rezerwy tkwiące w naszej gospodarce, znaczne możliwości wzrostu wydajności pracy, lepszego wykorzystania parku maszynowego, likwidacji marnotrawstwa surowców i materiałów, zwiększenia efektywności inwestycji, pełniejszego wykorzysta-

nia zdobytych techniki oraz możliwości, jakie otwierają zmiany w systemie zarządzania.

Tempo wzrostu naszej gospodarki określa również szereg specyficznych dla nadchodzącego okresu okoliczności, w szczególności zaś wzrost ludności, możliwość rozbudowy własnej bazy surowcowej oraz sytuacja w handlu zagranicznym i bilansie płatniczym.

2 Przyrost naturalny ludności jest obecnie w Polsce jednym z największych na świecie i waha się w latach 1950—1958 w granicach od 18,0 do 19,5 na 1.000 mieszkańców rocznie. Zgodnie z prognozą demograficzną, ludność Polski wzrosnie z około 30 mln osób w roku 1960 do około 32,3 mln osób

(CIAĞ DALŠZY NA STR. 4)

Wytyczne rozwoju Polski Ludowej w latach 1959 — 1965

(CIĄG DALSZY ZE STR. 3)

W roku 1965, a więc o około 2,3 mln osób, tj. prawie o 8 proc. W okresie tym wchodzi w wiek zdolności do pracy znacznie większa niż w okresie poprzednim liczba młodzieży. Liczba młodzieży w wieku lat 15 — 19 wzrosła w okresie 1961-65 o 55 proc., tj. o ponad milion osób.

W tych warunkach wzrost dochodu narodowego powinien obok dalszego podniesienia ogólnego poziomu płac i dochodów realnych, zabezpieczyć potrzeby wynikające z przyrostu ludności o około 8 proc. Jednocześnie szybszy wzrost inwestycji powinien zapewnić pełne zatrudnienie dla dorastającego pokolenia.

3 Analiza potrzeb i warunków rozwoju gospodarki w latach 1961 — 1965 wykazuje konieczność szybszego aniżeli w aktualnym planie 5-letnim wzrostu inwestycji, w tym również szybszy wzrost w dziedzinie nakładów przeznaczonych bezpośrednio na cele konsumpcyjne, a więc na budownictwo mieszkań, urządzeń komunalnych, socjalnych, oświatowych itp. Zakłada się, że udział inwestycji w dochodzie narodowym wzrosnie z 16,8 proc. w 1960 r. do 18 proc. w 1965 r. (według cen 1958 r.).

4 Nieodzownym warunkiem rozwoju gospodarczego kraju jest maksymalna rozbudowa własnej bazy surowcowej, od której to w znacznej mierze zależy wzrost produkcji przemysłu przetwórczego i zwiększenie obrotów w handlu zagranicznym. Uwzględnienie potrzeb inwestycyjnych przemysłów wytwarzających surowce i podstawowe półfabrykaty, stanowiącym jedną z głównych wytycznych przy opracowaniu programu inwestycyjnego 5-letniego 1961 — 1965.

5 Brak wielu podstawowych surowców (bawełna, kauczuk) oraz zbyt niskie w stosunku do potrzeb zasoby ropy, rud żelaza i niektórych metali nieżelaznych a także niedobory wełny i skóry — uzależniają będą w silnym stopniu nasz rozwój od możliwości importu. Dla osiągnięcia szybkiego rozwoju gospodarczego naszego kraju musimy więc stać się krajem dużego eksportu. Konieczność znacznego rozwoju eksportu w pięcioletniu 1961 — 1965 wynika również z potrzeby zrównoważenia bilansu płatniczego kraju w związku z koniecznością spłaty zaciągniętych po 1956 r. kredyty zagranicznych.

6 Pomimo konieczności zwiększenia nakładów inwestycyjnych oraz konieczności spłaty kredytów zagranicznych — absolutny wzrost ogólnego spożycia powinien być co najmniej równy przyrostowi spożycia w pięcioletniu 1956 — 60. Większy od założonego wzrost spożycia będzie możliwy tylko w drodze wyższego wzrostu wydajności pracy oraz ujawnienia i wykorzystania dodatkowych rezerw w rozwoju gospodarki narodowej.

7 Na podstawie wstępnej analizy naszych możliwości, przyjmuje się do opracowania planu pięcioletniego 1961 — 65 następujące wytyczne w zakresie tempa i podstawowych kierunków rozwoju gospodarki:

a Osiągnięcie w roku 1965 wzrostu produkcji przemysłowej o około 50 proc. w stosunku do przewidywanego wykonania 1960 r., tj. ok. 80 proc. w stosunku do r. 1958, a produkcji rolnej odpowiednio o ok. 20 proc. w stosunku do r. 1960, tj. ok. 30 proc. w stosunku do roku 1958, co powinno zapewnić zwiększenie w tym okresie rozmiarów dochodu narodowego o ok. 40 proc.

b Stworzenie warunków w gospodarce uspołecznionej poza rolnictwem dla dodatkowego zatrudnienia ok. 1 miliona pracowników w okresie 1961 — 65 przy przyjęciu założenia, że 80 proc. wzrostu produkcji przemysłowej zostanie uzyskane dzięki wzrostowi wydajności pracy.

c Zwiększenie w pięcioletniu 1961-65 globalnych nakładów inwestycyjnych (wraz ze środkami własnymi ludności, przeznaczonymi na inwestycje mieszkaniowe, inwestycje produkcyjne w rolnictwie itp.) orientacyjnie o ok. 46 proc. w stosunku do pięcioletnia 1956 — 1960 r.

d Zwiększenie rozmiarów produkcji eksportowej tak, aby można było zrównoważyć bilanse płatnicze z uwzględnieniem przypadających na lata 1961 — 1965 spłat z tytułu zaciągniętych uprzednio pożyczek zagranicznych.

e Zwiększenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego z 1,2 mln izb w pięcioletniu 1956 — 60 do 2 mln izb w miastach i osiedlach

(łącznie ze środków państwowych i środków własnych ludności) w 5-letnim 1961 — 65 i zwiększenie nakładów na przygotowanie potrzebnych w tym celu terenów miejskich.

f Osiągnięcie w r. 1965 wzrostu funduszu spożycia indywidualnego o 33 — 35 proc. w stosunku do r. 1960, co pozwoli na zwiększenie spożycia na 1 mieszkańca o 23 — 25 proc.

Wymienione wyżej wskaźniki rozwoju gospodarczego stanowią wstępne opracowanie, w którym nie można jeszcze było uwzględnić wszystkich rezerw produkcyjnych i oszczędności, jakie można będzie ujawnić w toku szerokiej i szczegółowej dyskusji nad projektami rozwoju przedsiębiorstw, zjednoczeń, gromad, powiatów, miast i województw.

W związku z tym podjąć należy w całym kraju dyskusję i szczegółowe prace, których celem powinno być obok lepszego wykonania zadań w latach 1959 — 60 ujawnienie dodatkowych możliwości wzrostu produkcji i obniżenia jej kosztów w okresie lat 1959 — 1965. Dyskusja, zgłoszone wnioski i inicjatywy powinny rozwijać się przede wszystkim w następujących kierunkach:

a Uzyskanie wyższego wzrostu produkcji przy utrzymaniu, a w poszczególnych przypadkach obniżeniu projektowanych nakładów inwestycyjnych;

b Modernizacja techniczna fabryk oraz intensyfikacja procesów produkcyjnych przez maksymalnie szybkie wprowadzanie nowych oszczędnych procesów technologicznych i wysoko wydajnych konstrukcji;

c Podniesienie efektywności inwestycji drogą przyspieszenia cyklu budowy nowych obiektów, zamianę jednych pozycji inwestycyjnych na drugie, bardziej efektywne oraz ograniczanie kosztów inwestycji przez technicznie postępową i ekonomicznie uzasadnioną rewizję założeń projektowych i opracowanych już projektów nowych inwestycji;

d Obniżenie wskaźników zużycia materiałów, paliwa i energii oraz podniesienie wskaźników wzrostu wydajności pracy. Na podstawie wyników dyskusji III Zjazdu PZPR opracuje i zatwierdzi ostateczne założenia planu 5-letniego na lata 1961—1965.

B) Przemysł

1 Do pierwszoplanowych zadań w zakresie przemysłu należy zaliczyć:

a Systematyczne rozszerzanie bazy paliwowej kraju przez rozwój odkrywkowego kopalnictwa węgla brunatnego, budowę nowych kopalń węgla kamiennego oraz znaczne zwiększenie wydobycia gazu ziemnego. Prowadzenie intensywnych badań geologiczno-poszukiwawczych, zwłaszcza za gazem ziemnym i ropą naftową.

b Wydane zwiększenie bazy metalurgicznej przez rozbudowę hutnictwa żelaza oraz niedostatecznie dotąd rozwijanego hutnictwa metali nieżelaznych.

c Szybszy od przeciętnego wzrost przemysłu chemicznego, zwłaszcza w zakresie włókien syntetycznych i tworzyw sztucznych.

d Dalszy, wydany wzrost produkcji przemysłu maszynowego, elektrotechnicznego i wyrobów metalowych z położeniem szczególnego nacisku na produkcję eksportową, zwiększenie produkcji oraz uruchomienie nowych wyrobów w przemyśle maszynowym dostosowane do potrzeb rekonstrukcji technicznej gospodarki narodowej.

e Szybki wzrost zdolności produkcyjnych przemysłu spożywczego w celu dostosowania ich do zwiększonej podaży mleka, mięsa, warzyw, buraków cukrowych i innych surowców rolniczych.

f Systematyczne zwiększanie zdolności produkcyjnych w przemyśle włókienniczym i skórzanym oraz poprawa jakości i trwałości wyrobów przemysłu lekkiego.

g Szybki, wszechstronny rozwój przemysłu materiałów budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów zastępujących deficytowe drewno.

W celu zapewnienia harmonijnego rozwoju gospodarki narodowej, należy łagodzić i usuwać dysproporcje w rozwoju rozmaitych dziedzin przemysłu oraz systematycznie likwidować wąskie przekroje umożliwiające pełne wykorzystanie posiadanych mocy produkcyjnych. Przy planowaniu produkcji przemysłowej należy uwzględnić specjalizację i kooperację w ramach obozu socjalistycznego. Kluczowym problemem rozwoju wszystkich gałęzi przemysłu jest konieczność znacznego obniżenia kosztów własnych produkcji. Wymaga to systematycznej intensyfikacji i unowocześnień procesów produkcyjnych, zasadniczej poprawy organizacji produkcji, systematycznego zmniejszania zużycia materiałów, paliw i energii, radykalnego zmniejszenia braków, strat i odpadów. Pozwoli to uruchomić wielkie rezerwy, które w sposób istotny przyczynią się do wzrostu produkcji i podniesienia stopy ży-

ciowej ludności. Dla osiągnięcia tego celu konieczne jest wprowadzenie w wielu przypadkach nowych technologii, nowych ulepszonych konstrukcji oraz właściwe ustawienie bodźców materialnego zainteresowania.

2 Przyjmuje się jako podstawę do dalszych prac i do dyskusji nad planem następujące założenia:

— produkcja całego przemysłu powinna w latach 1961-65 wzrosnąć o ok. 50 proc. Oznacza to osiągnięcie w 1965 r. produkcji ok. 10-krotnie wyższej aniżeli w r. 1938;

— produkcja głównych wyrobów przemysłowych powinna orientacyjnie wynieść:

3 W przemyśle paliw należy zapewnić systematyczny wzrost wydajności w istniejących kopalniach węgla kamiennego, oddanie do eksploatacji następujących nowych kopalń: Szczygłowice, Moszczenica, Radoszów i Staszic oraz rozpoczęcie budowy 7 nowych kopalń. Ze względu na rosnące potrzeby hutnictwa żelaza należy szczególny nacisk położyć na wzrost produkcji i na budowę nowych kopalń węgla koksującego.

Należy dążyć do maksymalnego skrócenia cyklu i obniżenia kosztów budowy kopalń i w tym celu przy projektowaniu i wykonawstwie inwestycji zastosować przydatne w warunkach geologicznych polskich zagłębi nowoczesne rozwiązania projektowe i zdobyte światowej techniki górniczej.

Kluczową sprawą dla rozszerzenia bazy energetycznej jest rozwój odkrywkowego kopalnictwa węgla brunatnego. W związku z tym należy przyspieszyć budowę nowych kopalń w rejonie Turowa i Konina oraz zintensyfikować poszukiwania geologiczne zmierzające do określenia warunków zalegania oraz zasobów węgla brunatnego, stwierdzonego w innych rejonach kraju. Doniosłe znaczenie dla rozszerzenia krajowej bazy paliwowej oraz dla uzyskania tanich surowców wyjściowych dla przemysłu chemicznego posiada zwiększenie zasobów gazu ziemnego i ropy naftowej. W związku z tym należy w pięcioletniu 1961 — 65 zwiększyć zakres wierceń geologiczno - poszukiwawczych gazu ziemnego i ropy oraz zapewnić racjonalne wykorzystanie nowo odkrytych złóż gazu ziemnego w rejonie Lubaczowa, Dąbrowy Tarnowskiej i Mielca.

W celu pokrycia potrzeb kraju w paliwa płynne oraz do rozszerzenia bazy surowcowej przemysłu chemicznego, a także dla uzyskania znacznych oszczędności dewizowych — należy przewidzieć szybkie zwiększenie przeróbki ropy naftowej w kraju.

Dla osiągnięcia tego celu konieczne jest wprowadzenie w wielu przypadkach nowych technologii, nowych ulepszonych konstrukcji oraz właściwe ustawienie bodźców materialnego zainteresowania.

2 Przyjmuje się jako podstawę do dalszych prac i do dyskusji nad planem następujące założenia:

— produkcja całego przemysłu powinna w latach 1961-65 wzrosnąć o ok. 50 proc. Oznacza to osiągnięcie w 1965 r. produkcji ok. 10-krotnie wyższej aniżeli w r. 1938;

— produkcja głównych wyrobów przemysłowych powinna orientacyjnie wynieść:

3 W przemyśle paliw należy zapewnić systematyczny wzrost wydajności w istniejących kopalniach węgla kamiennego, oddanie do eksploatacji następujących nowych kopalń: Szczygłowice, Moszczenica, Radoszów i Staszic oraz rozpoczęcie budowy 7 nowych kopalń. Ze względu na rosnące potrzeby hutnictwa żelaza należy szczególny nacisk położyć na wzrost produkcji i na budowę nowych kopalń węgla koksującego.

Należy dążyć do maksymalnego skrócenia cyklu i obniżenia kosztów budowy kopalń i w tym celu przy projektowaniu i wykonawstwie inwestycji zastosować przydatne w warunkach geologicznych polskich zagłębi nowoczesne rozwiązania projektowe i zdobyte światowej techniki górniczej.

Kluczową sprawą dla rozszerzenia bazy energetycznej jest rozwój odkrywkowego kopalnictwa węgla brunatnego. W związku z tym należy przyspieszyć budowę nowych kopalń w rejonie Turowa i Konina oraz zintensyfikować poszukiwania geologiczne zmierzające do określenia warunków zalegania oraz zasobów węgla brunatnego, stwierdzonego w innych rejonach kraju. Doniosłe znaczenie dla rozszerzenia krajowej bazy paliwowej oraz dla uzyskania tanich surowców wyjściowych dla przemysłu chemicznego posiada zwiększenie zasobów gazu ziemnego i ropy naftowej. W związku z tym należy w pięcioletniu 1961 — 65 zwiększyć zakres wierceń geologiczno - poszukiwawczych gazu ziemnego i ropy oraz zapewnić racjonalne wykorzystanie nowo odkrytych złóż gazu ziemnego w rejonie Lubaczowa, Dąbrowy Tarnowskiej i Mielca.

W celu pokrycia potrzeb kraju w paliwa płynne oraz do rozszerzenia bazy surowcowej przemysłu chemicznego, a także dla uzyskania znacznych oszczędności dewizowych — należy przewidzieć szybkie zwiększenie przeróbki ropy naftowej w kraju.

Dla zabezpieczenia regularnej dostawy energii elektrycznej wszyst-

kim odbiorcom przy normalnym napięciu należy rozbudować sieć średnich i niskich napięć. Sieć napięć 110 i 220 KW należy powiększyć o 6,8 tys. KM.

W celu obniżenia jednostkowych nakładów inwestycyjnych należy w budownictwie elektrowni stosować w szerszym stopniu układ blokowy kocioł-turbina — oraz jednostki o dużych mocach 100 MW i wyżej.

5 Koniecznym warunkiem dalszej industrializacji jest rozwój przemysłu hutniczego. Bez dostatecznego wzrostu produkcji stali i metali nieżelaznych niemożliwa jest realizacja dużego programu budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego, wzrost produkcji maszyn i urządzeń dla przemysłu, rolnictwa, transportu i budownictwa, wzrost produkcji artykułów metalowych trwałej konsumpcji, a także zrównoważenie bilansu płatniczego.

Z tych względów należy traktować zadanie osiągnięcia w r. 1965 produkcji stali 8,8 mln ton, cynku 200 tys. ton, aluminium 70 tys. ton za jeden z podstawowych warunków rozwoju przemysłu i całej gospodarki narodowej.

Ilościowemu wzrostowi produkcji hutnictwa żelaza powinny odpowiadać zmiany w jakościowej i asortymentowej strukturze produkcji.

W oparciu o nowo uruchomione walcownie w Hucie Warszawa produkcja wyrobów walcowanych ze stali jakościowej powinna wzrosnąć o 200—220 proc., tak aby udział jej w całkowitej produkcji wyrobów walcowanych, który obecnie stanowi ok. 10,3 proc. — w roku 1965 wzrósł do 16—17 proc. Ważnym zadaniem w zakresie produkcji stali jakościowej jest uruchomienie do r. 1964 produkcji blach transformatorowych o strątności 0,9 w/kg. Zmiany asortymentowej struktury wyrobów walcowanych powinny iść w kierunku zwiększenia udziału produkcji walcówki oraz drobnych profili.

W latach 1961—1965 powinny być wprowadzone do masowej produkcji stale o podwyższonej wytrzymałości oraz profile oszczędnościowe przede wszystkim dla potrzeb budownictwa.

W celu pokrycia rosnących potrzeb kraju oraz dla rozwinięcia oplatek eksportu należy rozszerzyć produkcję blach pokrywanych. Produkcja blach cynkowej do r. 1965 powinna wzrosnąć czterokrotnie, blach cynkowych 5—6-krotnie. Produkcję rur stalowych ogólnie należy zwiększyć o ok. 50 proc. ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej obecnie deficytowych rur o małych średnicach oraz rur zgrzewanych.

6 Wzrost udziału przemysłu maszynowego i elektrotechnicznego w globalnej produkcji całego przemysłu jest warunkiem stałego postępu i unowocześnień całej gospodarki narodowej oraz stworzenia nowych możliwości rozwoju wymiany zagranicznej.

Zgodnie z wymienionymi założeniami należy osiągnąć w latach 1961—1965 wzrost wartości produkcji tego przemysłu o ok. 70 proc. Przemysł maszynowy i elektrotechniczny powinien zapewnić:

a wydany wzrost produkcji maszyn i urządzeń dla potrzeb realizacji planu inwestycyjnego oraz produkcji części zamiennych, narzędzi, przyrządów i aparatury pomiarowo - kontrolnej;

b znaczne zwiększenie eksportu maszyn, urządzeń i wyrobów metalowych i to nie tylko w dziedzinach, w których Polska posiada już duże osiągnięcia eksportowe jak tabor kolejowy i okręty, ale również rozwinięcie na dużą skalę eksportu wyrobów nie będących dotychczas przedmiotem eksportu lub wywozonych tylko w niedużych rozmiarach; Szczególnie ważną, zwłaszcza dla eksportu sprawą jest unowocześnienie konstrukcji maszyn oraz zmniejszenie ciężaru przypadającego na jednostkę mocy;

c pełne pokrycie potrzeb budownictwa w zakresie produkcji materiałów instalacyjnych, sanitarnych i centralnego ogrzewania, okuć budowlanych oraz innych materiałów i urządzeń;

d wydane zwiększenie produkcji wyrobów trwałego użytku jak rowery, telewizory, maszyn do szycia, pralek, lodówek itp. W szczególności należy w pięcioletniu 1961-65 podwoić w stosunku do przewidywanego wykonania 1956-60 produkcję okrętową i osiągnąć produkcję statków pełnomorskich o łącznym tonażu ok. 1800 DWT, w tym 640 tys. DWT na potrzeby własnej floty morskiej, 1160 tys. DWT na eksport. Produkcja krajowa okręt-

(CIĄG DALSZY NA STR. 5)

Wytyczne rozwoju Polski Ludowej w latach 1959 - 1965

(CIAŁ DALSZY ZE STR. 4)

owych silników spalinowych oraz parowych turbin do napędu stałków powinna w znacznym stopniu pokryć rosnące potrzeby przemysłu okrętowego. W przemyśle taboru kolejowego należy dokonać dużego wysiłku w celu pełnego pokrycia potrzeb kraju oraz terminowego wykonania wzrastających zobowiązań eksportowych. Szczególny nacisk powinien być położony na wzrost produkcji taboru elektrycznego oraz na zwiększenie zdolności produkcyjnych w zakresie wagonów osobowych.

W przemyśle samochodowym należy przewidzieć pełne wykorzystanie istniejących hal i urządzeń, ograniczając nakłady do niezbędnych inwestycji uzupełniających. W celu zmniejszenia zużycia paliw płynnych, należy przewidzieć przejście z silników benzynowych na silniki Diesla przy produkcji autobusów i samochodów ciężarowych.

Należy przewidzieć w pięcioletnim 1961-65 znaczny wzrost produkcji obrabiarek, maszyn energetycznych, maszyn hutniczych, aparatury dla przemysłu chemicznego i spożywczego, urządzeń dla mechanicznej przeróbki węgla, urządzeń dźwigowo-transportowych, maszyn włókienniczych, maszyn i aparatów elektrycznych oraz innych urządzeń w ilościach, wynikających z planów odbiorców krajowych oraz zadań eksportowych.

Należy zwiększyć przeszło dwukrotnie w pięcioletniu 1961-65 produkcję ciągników doprowadzając ją do 19,5 tys. szt. w roku 1965 (bez jednoosobowych). W tym samym czasie wartość produkcji maszyn rolniczych powinna wzrosnąć o ok. 65 proc., przy równoczesnym podniesieniu jakości i lepszym przystosowaniu asortymentu tych maszyn do potrzeb rolnictwa.

Należy zapewnić zaspokojenie potrzeb obronności kraju na poziomie nowoczesnej techniki przy równoczesnym wykorzystaniu wolnych zdolności produkcyjnych przemysłu obronnego dla potrzeb cywilnych.

Plany inwestycyjne oraz plany modernizacji i kapitalnych remontów w przemyśle maszynowym powinny przede wszystkim uwzględnić konieczność usuwania dysproporcji między zakładami i wydziałami mechaniczno-montażowymi, a zakładami i wydziałami przygotowawczymi i pomocniczymi. Wymaga to w szczególności rozbudowy kuźni i odlewni oraz oddziałów obróbki termicznej. Duży wysiłek powinien być skierowany na właściwe opracowanie i szybką realizację programów specjalizacji produkcji w zakładach kooperujących. Dotyczy to zwłaszcza produkcji śrub, nitów i innych detali, narzędzi, łożysk kulkowych, aparatury i sprzętu elektrycznego, kabli, przewodów itp.

Poważne są również zadania specjalizacji w produkcji gotowych wyrobów w celu zwiększenia produkowanych serii.

Należy dążyć do przyspieszenia porozumień z innymi państwami — uczestnikami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. W sprawie racjonalnego podziału programów produkcyjnych a także w sprawie kooperacji w produkcji złożonych urządzeń, jak np. stałków morskich, urządzeń cukrowniczych, chemicznych, hutniczych.

Wysokie tempo rozwoju przemysłu chemicznego stanowi charakterystyczną cechę zmian zachodzących w strukturze przemysłu w skali światowej. Wiąże się to ściśle z możliwościami, jakie chemizacja procesów produkcyjnych otwiera dla produkcji nowych surowców i materiałów, znajdujących zastosowanie we wszystkich dziedzinach gospodarki.

Szczególne znaczenie posiada szybki rozwój przemysłu chemicznego dla zwiększenia produkcji artykułów powszechnego użytku oraz podniesienia produkcji rolniczej przez wzrost zaopatrzenia w nawozy sztuczne, środki ochrony roślin itp.

Zgodnie z tymi przesłankami wartość produkcji przemysłu chemicznego w r. 1965 powinna być ok. dwukrotnie wyższa aniżeli w r. 1960.

Taki wzrost produkcji przemysłu chemicznego będzie możliwy dzięki lepszemu wykorzystaniu bazy surowcowej i stosowaniu bardziej ekonomicznych metod technologicznych.

W szczególności należy na szerszą skalę stosować do syntez chemicznych gaz ziemny i gaz koksoowniczy oraz produkty naftopochodne, przeobrażać na wartościowe artykuły che-

miczne w maksymalnym stopniu produkty węglopochodne oraz rozbudować kopalnictwo siarki rodzimej. Do podstawowych zadań przemysłu chemicznego w latach 1961-65 należy silny rozwój przemysłu wielkiej syntez organicznej, co pozwoli na wydatne zwiększenie produkcji włókien syntetycznych, tworzyw sztucznych, kauczuku syntetycznego oraz syntetycznych środków piorących. Należy dążyć do możliwości szybkiego uruchomienia produkcji niewyrabianych dotychczas włókien syntetycznych typu „orlon” i „terylen” oraz znacznie rozbudować zdolności produkcyjne w zakresie włókna typu „steelon”. Łączna produkcja włókien syntetycznych powinna w r. 1965 przewyższać poziom r. 1960 ok. 7 razy.

Silna rozbudowa produkcji tworzyw sztucznych, uruchomionych w bieżącym pięcioletniu, jak również rozwój nowych produkcji, a w szczególności polichloru winylu, amino i fenoplastów, polistyrenu oraz polietylenu powinny doprowadzić do przeszło 5,5-krotnego wzrostu produkcji tworzyw sztucznych w r. 1965 w stosunku do r. 1958 i ok. 2,5-krotnego wzrostu w stosunku do r. 1960.

Produkcja kauczuku syntetycznego, która zostanie uruchomiona w ostatnich latach bieżącej pięcioletki powinna w r. 1965 dojść do ok. 50 tys. ton, co przyczyni się do zahamowania wzrostu importu dla przemysłu gumowego oraz istotnego odciążenia bilansu płatniczego.

W celu pokrycia rosnących potrzeb rolnictwa, związanych z założoną intensyfikacją upraw — należy do r. 1965 zwiększyć w stosunku do r. 1958 produkcję nawozów sztucznych przeszło 2-krotnie, oraz znacznie rozwinąć produkcję środków ochrony roślin.

Należy również w oparciu o wzrost wydobywania surowców krajowych przewidzieć dalszy rozwój produkcji podstawowych produktów nieorganicznych — jak soda i kwas siarkowy oraz produktów organicznych, zwłaszcza półproduktów, barwników i farmaceutyków.

8 W przemyśle materiałów budowlanych należy zapewnić wzrost produkcji, umożliwiający realizację założonego programu budownictwa. W szczególności należy zapewnić rozwój produkcji takich materiałów i upowszechnienie takich metod produkcji, które dają obniżkę zużycia paliwa i energii elektrycznej, wpływając na zmniejszenie pracochłonności oraz zapewniają pełniejsze wykorzystanie lokalnych źródeł surowców i odpadów produkcyjnych. Produkcję cementu należy zwiększyć w ciągu 5-lecia 1961-65 o 50 procent, co powinno zaspokoić również rosnące zapotrzebowanie budownictwa na cement do produkcji prefabrykatów. Do produkcji cementu należy w coraz szerszym zakresie stosować materiały odpadowe jak żużel wielkopiecowy a także odpady drobnego kamienia wapiennego, odpady z fabryki sody itd.

Rozbudowa i modernizacja przemysłu materiałów budowlanych powinna zapewnić znaczny wzrost produkcji materiałów których stosowanie pozwoli na stopniowe obniżanie ciężaru budynków przy zmniejszeniu kosztów budów i poprawie jakości. Należy zapewnić szybki wzrost produkcji cegły wapienno-piaskowej ze względu na możliwość wykorzystania występujących obficie w różnych częściach kraju piasków kwarcowych oraz niższe koszty produkcji. Wzrost produkcji cegły palonej należy uzyskać głównie przez pełne wykorzystanie, modernizację i rozbudowę istniejących cegieln. Należy szybko rozwijać produkcję kruszyw lekkich, a także elementów z pyłów dymnicowych, przewidzieć kompleksowe wykorzystanie żużla do produkcji spoiw i materiałów ściennych. Należy stopniowo ograniczać pracochłonne roboty wykonawcze i tymkarskie wykonywane na placu budowy, przez zwiększanie produkcji elementów gotowych. Uwzględnić też konieczność zastępowania drewna nalety rozwijać produkcję materiałów podłogowych, z tworzyw sztucznych i mineralnych. Odpowiednio do potrzeb rolnictwa w zakresie melioracji należy w r. 1965 osiągnąć ok. 6-krotny wzrost w stosunku do r. 1958 wzrost produkcji artykułów drenarskich.

9 W przemyśle drzewnym należy uwzględnić konieczność zmniejszenia wyrebu ze względu na racjonalną gospodarkę leśną. Obecnie pozyskanie grubizny w lasach państwowych, które w r. 1958 wyniosło ok. 16 mln m sześć. — znacznie przekracza etat rębny wy-

noszący ok. 12,5 mln m sześć. Ze względu na zaopatrzenie kraju nie można jeszcze w pięcioletniu 1961-65 obniżyć wyrebu do rozmiarów wynikających z etatu. Należy jednak dążyć do tego, aby w r. 1965 pozyskanie grubizny nie przekraczało 14 mln m sześć. W związku z tym należy obniżyć produkcję tarcicy z 5,9 mln ton w r. 1958 do ok. 5,0 mln ton w r. 1965.

Równocześnie należy, wykorzystując odpady i niskogatunkowe drewno, znacznie rozwinąć produkcję płyt pilśniowych, doprowadzając ją do 64 tys. ton w r. 1958 do poziomu 180 tys. ton w r. 1965 oraz uruchomić produkcję płyt wiórowych, doprowadzając ją do ok. 170 tys. m sześć. w r. 1965. Należy w znacznym stopniu rozwinąć produkcję podkładów kolejowych żelbetonowych i z betonów przedprężonych. Produkcja mebli powinna wzrosnąć w okresie 1961-65 o ok. 60 proc.

Należy rozszerzać bazę produkcyjną surowca drzewnego przez zaalesienie nieużytków i gruntów nienadających się do innej uprawy, pełne wykonanie prac odnowieniowych, pielęgnacyjnych, ochronnych i melioracyjnych oraz przez zadrzewienie dróg, obrzeży zbiorników wodnych, osad miejskich i wsi.

10 W przemyśle celulozowo-papierniczym należy w r. 1965 osiągnąć ok. 28 proc. wzrostu produkcji papieru i tektury w stosunku do r. 1960 i ok. 45 proc. wzrostu w stosunku do r. 1958 stosując przy produkcji celulozy na coraz szerszą skalę drewno odpadkowe, żerdzie, a także drewno bukowe i słome.

11 Przemysł włókienniczy i skórzanym powinien zwiększyć produkcję stosownie do założeń przyjętych w zakresie spożywa. W tym celu należy odpowiednio zwiększyć zdolności produkcyjne tego przemysłu. W szczególności należy uzyskać w r. 1965 wzrost ilości wrzecion zainstalowanych w przędzalniach bawełny o co najmniej jedną trzecią w stosunku do r. 1958 zaś wrzecion zainstalowanych w przędzalniach wełny odpowiednio o co najmniej jedną czwartą. Z uwagi na trudności importu surowców włókienniczych należy w coraz większym stopniu stosować w produkcji przemysłu włókienniczego drewno sztuczne i syntetyczne doprowadzając ich udział do ok. 30 proc. w r. 1965.

Ważnym zadaniem przemysłu włókienniczego i skórzanego jest wzbogacenie asortymentu, poprawa jakości, trwałości i estetyki tkanin, odzieży i obuwia. Wiąże się z tym konieczność unowocześnienia i rozbudowy wykańczalni i farbiarni.

12 W przemyśle spożywczym należy w pierwszym rzędzie rozbudować zdolności produkcyjne tych przemysłów, które nie nadążają za wzrastającą podażą produktów rolnych: mączarskiego, mięsnego i owocowo-warzywniczego, a także cukrowniczego. Należy przy tym dążyć do złagodzenia dysproporcji między rozwojem bazy surowcowej rolnictwa, a zdolnościami produkcyjnymi przemysłu spożywczego w obrębie poszczególnych rejonów gospodarczych i województw. Szczególny nacisk powinien być przy tym położony na chłodnictwo i przechwalnictwo artykułów żywnościowych. W przemyśle spożywczym należy rozbudować małe przetwórnictwo nieustępujące efektywnością ekonomiczną przetwórnictwu dużemu oraz lokalizować je w miejscach podażi surowca.

Ważnym zadaniem przemysłu spożywczego jest uszlachetnienie produkcji przez zwiększenie stopnia przetworstwa artykułów żywnościowych i osiągnięcie tym samym szybszego wzrostu wartości produkcyjnej w stosunku do wsadu surowcowego.

W zakresie eksportu artykułów spożywczych należy dążyć do znacznego urozmaicenia asortymentu i obok stopniowego zwiększania eksportu artykułów tradycyjnych jak mięso, jaja i cukier rozwinąć na szerszą skalę eksport wódki, spirytusu, cukierków, ziół, przetworów owocowych i warzywnych itp. Wartość produkcji całego przemysłu spożywczego powinna w okresie 1961-65 wzrosnąć o co najmniej 30 proc. w tym przemyśle mączarskim ok. 42 proc. i przemyśle owocowo-warzywniczym o ok. 77 proc.

13 Istotną rolę w poprawie zaopatrzenia ludności w artykuły konsumcyjne, jak również w lepszej obsłudze w zakresie usług powinny odegrać państwowy i spółdzielczy przemysł terenowy oraz rzemiosło i chałupnictwo. Należy stworzyć warunki, aby produkcja

drobnej wytwórczości wzrosła w okresie 1961-65 o ok. 80 proc. Szczególny nacisk powinien być położony na rozwój usług zwłaszcza w spółdzielczości i rzemiosle.

W związku z przewidzianym wzrostem produkcji i stanu posiadania przez ludność artykułów trwałego użytku należy rozwinąć sieć warsztatów do reparacji odbiorników radiowych i telewizyjnych, rowerów i motocykli, maszyn do szycia, lodówek, pralek, sprzętu elektrotechnicznego itp.

Opieką należy otoczyć rozwój rzemiosła i chałupnictwa szczególnie na wsi na Ziemiach Zachodnich oraz w rejonach o występującej nadwyżce siły roboczej.

Należy uwzględnić możliwości znacznego rozwoju inwestycji w dziedzinie drobnej wytwórczości ze środków rad narodowych, spółdzielczości oraz wysiłkiem zespołowym chłopów. Będzie to wymagało odpowiednich tanich i prostych projektów oraz właściwego zaopatrzenia materiałowego.

C) Rolnictwo

Produkcja rolna powinna w okresie 1961-65 wzrosnąć o ok. 20 proc., co oznacza osiągnięcie w 1965 r. poziomu o ok. 30 proc. wyższego niż w roku 1958.

Przewiduje się uzyskanie w r. 1965 następujących plonów w q/ha:

średnio dla lat 1955-58	1960	1965	
zboża	14,4	15,3	17,5
ziemniaków	124	140	160
buraków	196	217	236

Szacuje się, że pogłowie bydła i trzody chlewnej w r. 1965 wyniesie:

	1958	1960	1965
bydło w tys. sztuk	8.207	9.000	10.500—11.000
trzoda chlewna	5.935	6.170	6.600—7.000
trzoda chlewna	12.000	13.300	16.000—16.500

Założony wzrost hodowli umożliwi zwiększenie produkcji żywca i mleka jak następuje:

	1958	1960	1965
żywiec ogółem — tys. ton	2.185	2.380	ok. 3.000
żywiec wleprzowy — tys. ton	1.600	1.760	ok. 2.200
mleko — mln litrów	11.350	12.250	ok. 15.400

Dla realizacji tego programu należy przewidzieć ok. 2,5-krotne zwiększenie w latach 1961-65 z zakresu melioracji, przeszło dwukrotny w stosunku do r. 1958 wzrost dostaw nawozów sztucznych w 1965 r., znaczne zwiększenie zaopatrzenia rolnictwa w ciągniki i maszyny rolnicze oraz systematyczne podnoszenie kultury rolnej na wsi. Dla realizacji tego programu istotne znaczenie będzie miał rozwój zespołowych form gospodarki rolnej oraz osiągnięcie wysokich wyników przez państwowe gospodarstwa rolne. Szczegółowe wytyczne polityki rolnej zawarte są w „tezach w sprawie polityki partii na wsi”.

D) Transport i łączność

Odpowiednio do wzrostu produkcji przemysłowej i rolnej zwiększą się przewozy i nastąpi dalszy rozwój transportu i łączności.

Należy przewidzieć elektryfikację w okresie 1961-65 ok. 1000 km linii kolejowych, dzięki czemu w r. 1965 ok. 30 proc. wszystkich przewozów odbywać się będzie przy pomocy trakcji elektrycznej, a ogólna ilość zelektryfikowanych linii kolejowych wyniesie ok. 2.200 km.

W okresie 1961-65 należy zelektryfikować linie kolejowe Poznań — Kutno, Kraków — Tarnów, Wrocław — Jelenia Góra, Mińsk Mazowiecki — Siedlce oraz szereg innych odcinków w węzle śląskim, warszawskim i łódzkim.

Równocześnie należy wprowadzić do kolejnictwa na szerszą skalę trakcję spalinową, w szczególności na mniej obciążonych odcinkach sieci kolejowej, elektryfikacja których jest nieopłacalna. Elektryfikacja i dieselizacja kolei zapewni znaczne oszczędności paliwa i pozwoli na skrócenie czasu przebiegu pociągów. Należy położyć większy nacisk na

wprowadzenie nowej techniki w kolejnictwie. Obok elektryfikacji i dieselizacji należy rozwinąć stosowanie blokady samoczynnej, dyspozytorskich zdalnych urządzeń nastawczych, urządzeń przekładnikowych oraz samoczynne hamowanie pociągów.

W okresie 1961-65 Polskie Koleje Państwowe powinny dostać z produkcji krajowej i z importu:

- ok. 220 — lokomotyw elektrycznych
- ok. 450 — lokomotyw spalinowych
- ok. 40.000 — wagonów towarowych
- ok. 2.900 wagonów osobowych do przewozu podróży (łącznie z wagonami motorowymi i wagonami podmiejskiej trakcji, elektrycznej) dzięki czemu stworzone zostaną warunki do wykonania niezbędnych przewozów towarowych i lepszy się obsługa ruchu pasażerskiego. Rozwój transportu samochodowego powinien w latach 1961-65 odciążyć pracę kolei, zwłaszcza na krótkich odległościach.

Szczególną uwagę należy zwrócić na rozwój komunikacji autobusowej a zapewnić w związku z tym zwiększenie ilości autobusów w komunikacji międzymiastowej z ok. 3.150 w r. 1958 do ok. 11.500 w r. 1965, a w komunikacji miejskiej z ok. 1.700 w r. 1958 do ok. 4.000 w r. 1965.

Dla uzyskania poprawy w stanie sieci drogowej należy zwiększyć program budownictwa drogowego. W pięcioletniu 1961-65 należy przewidzieć budowę i przebudowę ok. 3600 km dróg i ok. 37,5 km mostów w obcym 2600 km dróg i 32 km mostów w pięcioletniu 1956-60.

Budownictwo dróg powinno się koncentrować przede wszystkim w tych rejonach kraju, gdzie gęstość sieci dróg o nawierzchni twardej jest szczególnie niska, tj. w szczególności w woj. lubelskim, rzeszowskim, krakowskim, kieleckim, warszawskim i białostockim. Należy również zapewnić niezbędne środki dla właściwej konserwacji istniejącej sieci drogowej umożliwiającej modernizację dróg w trakcie przeprowadzania remontów.

Flota morska powinna wzrosnąć z 447 tys. DWT w r. 1958 do ok. 1.250 tys. DWT w r. 1965, co winno zapewnić znaczny wzrost przewozów i poprawę bilansu płatniczego.

W dziedzinie łączności należy przewidzieć przede wszystkim rozwój telefonii miejscowej.

E) Handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

Należy rozszerzyć wszechstronną wymianę handlową z zagranicą zgodnie z potrzebami rozwoju gospodarki narodowej. W szczególności należy w oparciu o międzynarodowy podział pracy zwiększyć wydatne obroty z krajami socjalistycznymi. Należy również uzyskać znaczny wzrost obrotów z krajami słabo rozwiniętymi potencjalnymi dostawcami surowców potrzebnych gospodarce Polski i odbiorcami maszyn oraz innych artykułów wytwarzanych przez nasz rozwijający się przemysł. Równocześnie należy podtrzymywać i rozwijać tradycyjne stosunki handlowe z krajami europejskimi i zamorskimi.

Obroty towarowe powinny w r. 1965 przekroczyć poziom osiągnięty w r. 1957 co najmniej o 35 proc. W dalszych pracach nad planem należy zmierzać do osiągnięcia większego wzrostu obrotów w handlu zagranicznym, uwzględniając przy tym zasadę międzynarodowego podziału pracy i specjalizację, dzięki której powinna być uzyskana obniżka kosztów wytwarzania.

Należy dążyć do tego, aby dodatkowe saldo usług nietowarowych, wynoszące w r. 1958 ok. 280 mln rubli, wzrosło do ok. 500 mln rubli w r. 1965, głównie dzięki zwiększeniu wprawy z floty handlowej oraz tranzytu kolejowego.

Powinno nastąpić wydatna poprawa struktury naszego importu i eksportu.

Należy zwiększyć import surowców i półfabrykatów w rozmiarach zapewniających założony wzrost produkcji i usług. W związku z tym zakłada się wzrost importu tej grupy towarów w r. 1965 o ok. 25 proc. w porównaniu z r. 1957.

Warunkiem pomyślnego rozwoju całej gospodarki narodowej jest silna

(CIAŁ DALSZY NA STR. 4)

Wytyczne rozwoju Polski Ludowej w latach 1959 - 1965

(CIĄG DALSZY ZE STR. 5)

aktywizacja eksportu maszynowego.

Eksport maszyn, urządzeń i środków transportu wynoszący w r. 1957 — 780 mln. rb. dewizowych, należy doprowadzić do ok. 2.300 mln rb. w r. 1965, zwiększając eksport okrętów i taboru kolejowego, a także rozwijając eksport innych grup maszyn i urządzeń, w szczególności zaś kompletnych obiektów przemysłowych. W rezultacie należy osiągnąć znaczną nadwyżkę eksportu dóbr inwestycyjnych nad ich importem. Udział maszyn i urządzeń w ogólnym eksporcie powinien wzrosnąć z 20 proc w r. 1957 do ok. 38 proc. w r. 1965.

Eksport żywności i surowców spożywczych powinien wzrosnąć głównie w zakresie artykułów hodowlanych. Należy jednocześnie wejść na rynki zagraniczne z innymi artykułami spożywczymi, eksportowanymi dotychczas jedynie w niedużych rozmiarach. Udział eksportu żywności i surowców spożywczych wynoszący w roku 1957 — 13 proc. całego eksportu, powinien wzrosnąć do ok. 20 proc.

Dzięki wzrostowi eksportu należy dążyć do systematycznego po-

większania nadwyżki eksportu żywności i surowców spożywczych nad ich importem. Należy szeroko rozwijać obroty artykułami rynkowymi ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami socjalistycznymi, celem wymiany nadwyżek rynkowych i wzbogacenia asortymentu. W zakresie eksportu surowców i półfabrykatów należy utrzymać, pomimo znacznego wzrostu zapotrzebowania krajowego, poziom eksportu węgla, koksu i cynku mniej więcej na obecnym poziomie. Udział surowców i półfabrykatów w ogólnym eksporcie powinien się zmniejszyć z 61 proc. w r. 1957 do ok. 37 proc. w r. 1965.

Jednym z podstawowych warunków rozwoju naszej gospodarki jest dalsze zacieśnianie więzów ekonomicznych z krajami obozu socjalistycznego opartych na zasadach przyjaźni, wzajemnej pomocy i międzynarodowego podziału pracy.

Współpraca ekonomiczna ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami socjalistycznymi stanowi jedną z podstawowych dźwigni naszego rozwoju gospodarczego oraz rękojmię realizacji naszych zamierzeń w zakresie wszechstronnego rozwoju sił wytwórczych i podniesienia dobrobytu naszego narodu.

Wzrost produkcji 2 mln ton stali zwykłej. W celu zapewnienia dostaw ciężkich odkuwek dla przemysłu budowy maszyn, należy wybudować nowoczesną prasownię w hucie w Ostrowcu.

W pięcioletniu 1961—65 należy rozwinać i zmodernizować kopalnictwo i hutnictwo cynku i ołowiu w rejonie Olkusz-Chrzanów oraz w rejonie Bytomia.

Dzięki budowie drugiego etapu huty aluminium w Skawinie oraz uruchomieniu w pięcioletniu 1961-65 nowej huty tego metalu, zdolności produkcyjne w zakresie aluminium powinny wzrosnąć trzykrotnie, osiągając w r. 1965 poziom 70 tys. ton.

W przemyśle maszynowym należy rozbudować szereg zakładów a zwłaszcza tych, które mają do wykonania duże zadania eksportowe. W związku z tym należy m. in. rozbudować stocznię im. Komuny Paryskiej w Gdyni, wydziały produkcji silników okrętowych oraz wagonów osobowych w fabryce H. Cegielskiego w Poznaniu, fabrykę lokomotyw w Chrzanowie, wytwórnię ciężkich suwnic i żurawi w Mińsku Mazowieckim, fabryki aparatury dla przemysłu chemicznego i spożywczego w Nysie i Świdnicy.

Ponadto należy przystąpić do budowy nowych fabryk, w tym: wytwórni transformatorów wielkiej mocy, fabryki aparatury chemicznej, fabryki tranzystorów oraz szeregu innych zakładów przemysłu maszynowego.

W przemyśle materiałów budowlanych należy intensywnie rozwijać przemysł cementowy przez rozbudowę istniejących i budowę nowych cementowni, rozbudowę i zmodernizować kamieniołomy wapienne, rozwinąć zakłady przemyślu gipsowego, rozbudować przemyślnictwo betonowe lekkie, zmodernizować znaczną część czynnych obecnie cegielni oraz zbudować nowe wytwórnie przede wszystkim cegły wapienno-piaskowej, wytwórnię da chówek, kafli i drenaży, fabryki płyt eternitowych, wytwórnię lekkiego kruszywa, pustaków wiotrowo-cementowych (durisol), huty szkła oraz zakłady fajansu sanitarnego i kamionki sanitarnej. Należy rozbudować krajową bazę surowcową przemysłu ceramiki szlachetnej przez budowę nowych szlamowni kaolinu.

Równoległe z rozbudową przemysłu środków wytwarzania należy w pięcioletniu 1961-65 złożyć znaczny, bo co najmniej o 50 proc. w stosunku do pięcioletnia 1956-60, wzrost inwestycji w przemyśle środków spożycia. Wzrost ten powinien nastąpić zwłaszcza w przemyśle spożywczym, włókienniczym i skórzanym, w których należy przystąpić do rekonstrukcji technicznej przestarzałego parku maszynowego i do zwiększenia mocy produkcyjnej.

W szczególności przewiduje się w przemyśle bawełnianym uruchomienie w nowych obiektach ok. 570 tys. wrzecion, ok. 6 tys. sztuk krosien oraz zwiększenie przepustowości wykańczalni o ok. 120 mln mb rocznie. W przemyśle wełnianym zostaną wybudowane 2 nowe przedziałnie czesankowe po 50 tys. wrzecion (w tym jedna w Toruniu) a przedziałnie zgrzebne na ok. 7 tys. wrzecion oraz 2 tkalnie po ok. 350 krosien, a w przemyśle jedwabniczym dwie nowe tkalnie po 1.000 krosien każda. W przemyśle lnu i konopi należy złożyć budowę 2 nowych rozszarń w województwie lubelskim, budowę nowej przedziałni na 4.000 wrzecion. W przemyśle skórzanym należy przewidzieć budowę nowej garbarni o docelowej zdolności przerobu ok. 12 tys. ton skór rocznie.

W związku z przewidywanym poważnym wzrostem skupu mleka i konieczności jego przerobu przewiduje się budowę szeregu mleczarni o łącznym przerobie dobowym ok. 1.200.000 litrów mleka.

W przemyśle mięsny należy obok rozbudowy i modernizacji istniejących zakładów przewidzieć budowę co najmniej 10 nowych rzeźni i przetwórn, a w przemyśle cukrowniczym budowę 2 nowych cukrowni.

W całym przemyśle należy dążyć do podniesienia poziomu technicznego przez zmodernizowanie i uzupełnienie parku maszynowego w istniejących zakładach, jak również do pełnego wykorzystania rezerwy wytwórczych przez drobne inwestycje uzupełniające. Realizacja tego zadania wymaga obok zwiększenia udziału środków własnych przedsiębiorstw przeznaczonych na finansowanie tego rodzaju zamierzeń, również znacznego rozszerzenia banko-

wych kredytów inwestycyjnych na te cele.

W transporcie i łączności inwestycje w pięcioletniu 1961-65 powinny wzrosnąć o ok. 16 mld zł, przy czym szczególnie nacisk należy położyć na elektryfikację i dieselizację kolei oraz na zwiększenie dostaw taboru kolejowego i autobusów dla komunikacji krajowej oraz okrętów dla żeglugi morskiej.

Dla realizacji jednego z podstawowych zadań następnego pięcioletnia wybudowania 2 milionów izb w mieście — należy przewidzieć wzrost nakładów na gospodarkę mieszkaniową o ok. 57 proc., jak również odpowiednie zwiększenie nakładów inwestycyjnych na gospodarkę komunalną.

Zakłada się przy tym znaczny, bo ok. dwukrotny wzrost nakładów na gospodarkę mieszkaniową ze środków własnych ludności przez rozwój budownictwa finansowanego z funduszu zakładowego, budownictwa spółdzielczego oraz budownictwa indywidualnego. Należy radom narodowym umożliwić prowadzenie dalekowzrocznej polityki przygotowywania i uzbrajania terenów pod nowe budownictwo mieszkaniowe, których brak już dzisiaj w wielu miastach staje się czynnikiem utrudniającym rozwijanie szerokiej inicjatywy budownictwa spółdzielczego i indywidualnego. W tym celu należy stworzyć odpowiednie podstawy prawne, wyznaczyć niezbędne środki na inwestycje ogólnomiejskie i wprowadzić zasadę udziału wszystkich osób i instytucji, korzystających z uzbrojonych terenów w pokrywaniu inwestycyjnych i eksploatacyjnych kosztów urządzeń komunalnych.

Przewiduje się, że inwestycje socjalno-kulturalne będą wzrastały w tempie szybszym niż inwestycje dla całości gospodarki przy położeniu szczególnego nacisku na budowę szkół podstawowych oraz szpitali. W pozostałych działach przewiduje się wzrost inwestycji w budownictwie, leśnictwie i obrocie towarowym przy równoczesnym ograniczeniu inwestycji w administracji państwowej. W obrocie towarowym należy położyć nacisk na rozbudowę magazynów hurtowych, przechowalni, sieci detalicznej i poprawę stanu wyposażenia technicznego handlu.

W polityce inwestycyjnej należy dążyć do znacznego zwiększenia efektywności inwestycji, obniżenia kosztu ich realizacji oraz wydatków skrócenia cyklu budowy i oddawania do użytku nowych obiektów. W związku z tym należy:

a Zwrócić szczególną uwagę na oszczędne programowanie i projektowanie oraz najbardziej właściwą, ekonomicznie i społecznie uzasadnioną lokalizację inwestycji. W wyniku krytycznego przeglądu projektów nastąpić powinno zmniejszenie udziału kosztów budowlanych w globalnych kosztach projektowanych inwestycji. Temu celowi służyć powinno m. in. ograniczenie obudowy aparatury przemysłowej do niezbędnego minimum. Jednocześnie należy skrupulatnie sprawdzać prawdziwość obliczeń mocy produkcyjnej projektowanych urządzeń i zakładów, aby ograniczyć rozmiary powierzchni produkcyjnej i koszty wyposażenia technicznego.

b Dążyć do wzięcia frontu robót i usprawnienia organizacji budowy w celu uzyskania znacznego skrócenia cyklu realizacji inwestycji.

c Uzyskać obniżenie kosztów inwestycji przez zastosowanie lepszych i bardziej oszczędnych

konstrukcji, tańszych materiałów, sprawną organizację budowy oraz likwidację marnotrawstwa materiałów budowlanych, a także przez stosowanie na znacznie szerszą skalę projektów typowych i powtarzalnych.

d Przyznać szczególne ułatwienia finansowe dla realizacji inwestycji modernizacyjnych, usprawnień i udoskonaleń, jeżeli koszt ich realizacji może być pokryty z uzyskanych, dodatkowych dochodów i oszczędności w ciągu 1—2 lat.

Szczególną uwagę należy zwrócić na takie inwestycje, które przy stosunkowo niewysokich nakładach mogą zapewnić usunięcie wąskich przekrojów i pełne uruchomienie podstawowych mocy produkcyjnych pojedynczych zakładów i całych gałęzi przemysłu.

e Rozważyć w poszczególnych przypadkach możliwość rezygnacji z zamierzonych nowych inwestycji przez uzyskanie takich samych lub zbliżonych efektów w drodze modernizacji i rekonstrukcji istniejących zakładów. Wymaga to szerokiego stosowania alternatywnych opracowań i wariantów.

W budownictwie lokalnym rad narodowych niezbędna jest szczególna troska o stosowanie projektów typowych, systematyczne obniżanie kosztów budowy poszczególnych obiektów, zwłaszcza izb mieszkalnych. Jednocześnie zadaniem rad narodowych powinno być jak najszersze przyciąganie ludności do dobrowolnego udziału w realizacji inwestycji o znaczeniu lokalnym.

f Przy rozmieszczeniu sił wytwórczych w wyniku nowych inwestycji i rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych, należy wziąć pod uwagę następujące podstawowe przesłanki:

a dążyć do możliwie pełnego wykorzystania zasobów naturalnych, występujących w poszczególnych częściach kraju;

b dążyć do ograniczenia nadmiernej migracji ludności i do takiej lokalizacji nowych zakładów, aby nadwyżki siły roboczej zostały w miarę możliwości zatrudnione w miejscu ich występowania względnie w najbliższym rejonie. W szczególności należy zapewnić miejsca pracy dla młodzieży dorastającej na Ziemiach Zachodnich, której liczba wzrosła znacznie i której przeciętna dla całego kraju. Wymaga to pełnego zagospodarowania i rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych oraz budowy na tych terenach nowych obiektów przemysłowych;

c dążyć do złagodzenia w granicach ekonomicznie uzasadnionych nadmiernych rozpiętości w zagospodarowaniu poszczególnych rejonów i w warunkach bytu ludności oraz do wyrównania poziomu sieci osadniczej, drogowej i urządzeń usługowych między różnymi obszarami kraju.

Szczególną opieką należy otoczyć nowo powstające ośrodki przemysłowe przez zapewnienie harmonijnego rozwoju zakładów przemysłowych, budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, sieci drogowo-komunikacyjnych, sieci obrotu towarowego, jak również ośrodków zdrowia, oświaty i kultury. Dotyczy to zagłębi węgla brunatnego w Koninie i Turowie, tarnobrzęskiego okręgu siarkowego, dolnośląskiego zagłębia miedzi oraz innych nowych rejonów górniczo-przemysłowych i przemysłowych.

(DOKONCZENIE W NUMERZE JUTRZEJSZYM)

F) Inwestycje i budownictwo

1 Wykonanie zadań w zakresie przemysłu, rolnictwa, transportu, gospodarki mieszkaniowej i komunalnej oraz innych działów gospodarki narodowej wymaga znacznego zwiększenia nakładów inwestycyjnych w pięcioletniu 1961—65 w stosunku do obecnego pięcioletnia.

Szacuje się, że globalne rozmiary

nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej wyniosą ok. 492 mld zł wg cen 1958 r. Oznacza to zwiększenie nakładów w stosunku do bieżącego pięcioletnia o ok. 155 mld zł, czyli o przeszło 46 proc. Ogólna suma nakładów inwestycyjnych dzieli się na środki uspołecznione i środki z funduszy własnych ludności — orientacyjnie jak następuje:

	MLD ZŁ WG CEN 1958 R.		proc. wzrostu
	1956—60	1961—65	
inwestycje ze środków uspołeczniionych (łącznie z kredytami państwowymi dla chłopów oraz dla indywidualnego budownictwa mieszkaniowego)	294	422	ok. 43 proc.
inwestycje ze środków własnych ludności	41,5	70	ok. 69 proc.

Należy przewidzieć następujący wstępny podział nakładów inwestycyjnych na działy gospodarki narodowej:

	MLD ZŁ WG CEN 1958 R.		
	1956—60	1961—65	proc. wzrostu
nakłady inwestycyjne ogółem	335,5	492,0	146,6
w tym przemysł	129,8	185,8	143,2
przedsiębiorstwa budowlano-montażowe	8,4	9,7	115,8
rolnictwo	43,4	62,7	144,5
leśnictwo	1,3	2,0	155,8
transport i łączność	30,8	46,9	152,3
obróć towarowy	8,2	9,7	117,6
budownictwo mieszkaniowe	78,1	122,6	156,9
gospodarka komunalna	11,0	17,8	162,5
urządzenia socjalne i kulturalne	19,6	30,6	155,7
inne	4,8	4,2	88,2

W górnictwie węgla kamiennego należy zakończyć budowę 6 kopalń i przystąpić do budowy 7 nowych wielkich kopalń głębinowych, w tym 5 kopalń węgla koksującego w Okręgu Rybnickim oraz wielkiej kopalni żelaznej w Zagłębiu Kra-kowskim.

W pięcioletniu 1961—65 powinny być kontynuowane wielkie budowy odkrywkowych kopalń węgla brunatnego w rejonie Turowa na Dolnym Śląsku i Konina-Pątnowa w woj. poznańskim.

W energetyce do podstawowych obiektów inwestycyjnych należy budowa elektrowni w rejonie Turowa, która w r. 1965 powinna osiągnąć moc 1000 MW, a także rozbudowa i budowa nowych obiektów w rejonie Konin — Pątnów — Turek. Łączna moc tych ostatnich obiektów zwiększy się w latach 1961—65 o ok. 750 MW.

W latach 1961—65 należy rozpocząć budownictwo elektrowni wodnych kaskady dolnej Wisły przez budowę stopnia we Włocławku o mocy ok. 160 MW. Należy również przystąpić do zagospodarowania dorzecza górnej Wisły, uwzględniając przy tym konieczność zmniejszenia niebezpieczeństwa powodzi. Należy w szczególności uruchomić w pięcioletniu 1961—65 pierwszy etap elektrowni wodnej w Solinie nad Sa-nem.

Jednym z czołowych obiektów planu pięcioletniego w latach 1961—65 będzie wielka rafineria ropy naftowej o zdolności produkcyjnej 2 mln ton przerobki ropy rocznie, a więc przekraczająca przeszło 2-krotnie obecną moc wytwórczą wszystkich polskich rafinerii. Do roku 1965 na-

leży uruchomić przy rafinerii zakład petrochemiczny, wytwarzający szereg cennych produktów chemicznych stanowiących podstawę do produkcji włókien syntetycznych, kauczuku syntetycznego, sztucznych środków piorących itp.

Należy rozwinąć kopalnictwo siarki w rejonie Tarnobrzęga tak, aby w r. 1965 wydobyte osiągnęło 400 tys. ton z możliwością zwiększenia produkcji w latach następnych. W ten sposób Polska stanie się jednym z większych producentów siarki na świecie i przekształci się z importera surowców siarkośnych w eksportera siarki na dużą skalę.

W oparciu o wzrost wydobywa siarki rodzimej należy zbudować kombinat przerobu siarki i produkcji kwasu siarkowego w Tarnobrzęgu.

W celu rozwiązania po roku 1965 problemu zaopatrzenia kraju w miedź, należy w pięcioletniu 1961—65 przystąpić do budowy kopalni miedzi i metali towarzyszących z odkrytych ostatnio nowych złóż w rejonie Głogowa na Dolnym Śląsku.

W hutnictwie żelaza należy całkowicie zakończyć budowę pierwszego etapu huty im. Lenina i przystąpić do dalszej rozbudowy tej huty, doprowadzając jej moc wytwórczą do ok. 3,5 mln ton stali w r. 1965, tj. do poziomu przekraczającego przeszło dwukrotnie zdolności produkcyjne wszystkich polskich hut przed wojną. Zakończenie pierwszego etapu budowy huty „Warszawa” i doprowadzenie jej mocy wytwórczej do ok. 350 tys. ton stali szlachetnej w r. 1965, powinno rozwiązać ważny problem zaopatrzenia przemysłu maszynowego w stal jakościową. Po r. 1965 moc wytwór-

21 bm. w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia dyplomu doktora honoris causa nauk matematycznych Uniwersytetu Warszawskiego wybitnemu uczoneму radzieckiemu, prof. A. Kolmogorowi. Na zdjęciu: Uczony radziecki przemawia w czasie uroczystości.

CAF — fot. Matuszewski

200 ton cetyny z lasów beskidzkich

(Inf. wł.) Zbiaracze Rzeszowskiego Przedś. Leśnych Prod. Niedrzewnych, Oddział „Las” w Jaśle przystąpili do pozyskiwania cetyny...

INFORMACJE Z ZSRR

PRZYCZYNY PORAZEN RADIOAKTYWNYCH W związku z wykryciem przez uczonych radzieckich skutecznych środków...

od wykrycia przyczyny porażającego oddziaływania na organizm niewielkich ilości radioaktywnych substancji.

W badaniach opierano się na teorii reakcji łańcuchowej opracowanej przez radzieckiego akademika, laureata Nagrody Nobla — Miłkołaja Siemionowa.

ściennych i dachów, urządzenie do ciągłego rozlewania stali, aparat do utleniania bitumu, maszynę do cięcia kamienia...

LWOWSKA UCZENNICA FIŁATOWA

Dr med. profesor Augustyna Rodygina ponad dziesięć lat kieruje kliniką oftalmiczną Lwowskiego Instytutu Medycznego...

Opublikowała ona już 50 prac naukowych. M. in. takie jej prace jak „Leczenie katarakty”, „Operacyjne leczenie zęza” i inne, cieszą się w świecie lekarskim wysoką oceną.

Wychowała ona już wielu doskonałych specjalistów i nadal troskliwie opiekuje się młodymi oftalmologami w klinice lwowskiej.

ODKRYCIE W STUDNI

Ekspedycja geologiczna pracująca w rejonie Batyrino (obwód Nowosybirski), podczas badania wód gruntowych wykryła radon w wodach miejscowych studni.

FABRYKA NOWOŚCI

Krasnogorska fabryka do świadczalno-eksperymentalna specjalizuje się w nowinkach technicznych. Np. wyprodukowała ona automat do produkcji cegieł...

Obecnie w fabryce tej buduje się maszynę służącą do produkcji bloków

To ciekawe

„WUJASZEK WANIA” JAKO KOMEDIA Dyrektor artystyczny MCHAT, Wiktor Stancyn, opowiadając o pobytku teatru w Londynie...

ANTARKTYCZNE URODZINY BEZ SOLENIZANTA W osiedlu radzieckiej ekspedycji antarktycznej „Mirnyj” jeden z synopików obchodził urodziny...

WYKORZYSTALI POGODĘ...

Jeszcze kilka dni temu na Głodówce koło Zakopanego haromistrze z całej Polski — korzystając z pięknej pogody, zajęli szkoleniowe obozowiska...

W drodze z Klele do Łodzi koło Miedzianej Góry na dyllizans pocztowy napadła banda zbrojczyków, którzy obrabowali pocztę z cennych przesyłek...

CAF — fot. Komierowski

W przypiływie szalu niewdzięczny klient usiłował zamordować adwokata

(Inf. wł.) 14 bm. w Leżajsku Franciszek Mucha w przypiływie szalu spowodowanego najprawdopodobniej chorobą umysłową...

swojej teściowej jako świadek i pragnął sprawę wygrać. Adwokat Jezowiecki bronił z powodzeniem (czego najlepszym dowodem jest wygranie procesu)...

KOMUNIKATY

KOMU DOPISZE SZCZĘŚCIE? W sobotę, 25 bm. w lokalu dyrekcji Rzeszowskiej Gry Leczobowej „Koniczynka” (Rzeszów, ul. 3 Maja 7, I p.) o godz. 20 odbędzie się rozlosowanie pięciu maszyn...

Pracownicy poszukiwani

ELEKTROMONTERÓW WYKWAŁFIKOWANYCH oraz POMOĆNIKÓW z praktyką do prac sieciowych i instalacyjnych przy elektryfikacji wsi...

30 WYSOKOKWAŁFIKOWANYCH TOKARZY oraz 15 NIEMYKWAŁFIKOWANYCH ROBOTNIKÓW zatrudni natychmiast Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie.

GORLICKIE ZAKŁADY TERENOWEGO PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH w Gorlicach

ogłaszają przetarg ograniczony

na sprzedaż DWOCH CIĄGNIKÓW marki „DEERE”; cena wywoławcza jednego ciągnika 10.000 zł. Przetarg odbędzie się 5 listopada br. tj. w poniedziałek o godz. 10 w Zakładzie nr 2 Cegielnia w Gorlicach...

POWIATOWY ZWIĄZEK GMINNYCH SPÓŁDZIELNI „SAMOPOMOC CHŁOPIKA” w Gorlicach, ul. Kolejowa 1/3

ogłasza przetarg

na budowę WYROBNI I SZOPY DO SUSZENIA CEGŁY w Cegielni w gromadzie Moszczenica. W przetargu mogą brać udział wykonawcy państwowi, spółdzielczy i prywatni. Oferty należy składać w salakowanych kopertach do PZGS Gorlice do dnia 25 października 1958 r.

BLACHARZY, MURARZY, BRUKARZY, MONTERÓW SPAWACZY WODN.-KAN. C.O. I GAZ., OPERATORÓW SPRZĘTU LEKKIEGO oraz ROBOTNIKÓW NIEMYKWAŁFIKOWANYCH — zatrudni natychmiast na dogodnych warunkach placę Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych nr 9. Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia — Kraków, ul. Dzierżyńskiego 18, II p., pokój Nr 51. K-2043/2

MECHANIKA SAMOCHODOWEGO przyjmie natychmiast Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Rzeszowie, ul. 1 Maja 10. Warunki pracy od omówienia na miejscu. K-2076/1

WIERTACZY WIERCEN OBROTOWYCH, MASZYNISTÓW SILNIKA SPALINOWEGO, posiadających uprawnienia górnicze oraz POMOĆNIKÓW z dwuletnią praktyką przy wierceniach obrotowych zatrudni natychmiast Jasielskie Przedsiębiorstwo Geologiczno-Wiertnicze Przemysłu Naftowego Jasło, ul. Staszica 1. K-2062/2

SPÓŁDZIELNIA PRACY „JEDNOŚĆ” KRAWIECKO - GALANTERYJNA w Jarosławiu

ogłasza przetarg

na adaptację obiektu znajdującego się w Pruchniku, a mianowicie przystosowanie go na pracownię krawiecką. W przetargu mogą wziąć udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Oferty należy przysyłać na adres w/w spółdzielni w terminie do 25 października br. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 30. X. 1958 r. Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta. K-2076/1

WARSZTAT SZKOLNY ZASADNICZEJ SZKOŁY CHEMICZNEJ w Sarsynie

przyjmuje zamówienia

na wykonanie w roku 1959: 1) prasy do wyrobu cegły metodą plastyczną (ceglarki) o wydajności od 800 do 1000 szt./godz. przy pomocy silnika spalinowego 12 KM. Cena 15.000 zł. 2) form żeliwnych do wypleku wafel (andrutów) cena 3.000 zł za sztukę 3) innych zamówień z dziedziny obróbki maszynowej, kuziełnej i spawalniczej.

ZOOTECHNIKA branży drobiarskiej z wyższym wykształceniem zatrudni natychmiast Przedsiębiorstwo Jajczarskie w Jarosławiu, ul. Reymonta, tel. nr 433. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K-2069/2

SPAWACZY ELEKTRYCZNYCH I ACETYLENOWYCH z uprawnieniami oraz MALARZA — LAKIERNIKA zatrudni natychmiast Przedsiębiorstwo Zmechanizowanych Robót Ziemiennych Oddział w Krakowie — Bieńszczyca, ul. Kocmyrzowska. Zakwaterowanie w hotelach pracowniczych na miejscu bezpłatnie. K-2070/2

Ogłoszenia drobne

Praca POTRZEBNY współnik do renowacji sklepu na prowincji woj. rzeszowskiego (z wkładem 50.000 zł). Wiadomość: Rzeszów, Biuro Ogłoszeń. G-1439/1

PRZYJMĘ fotografa z ukończoną praktyką. Warunki dobre. Wiadomość: Smolarski Mieczysław, Jelenia Góra, ul. Długa 1. G-1435/2

Nauka PRZYJMĘ ucznia do praktyki w zawodzie optyka od lat 16-17 wykazującego zdolności w mechanice precyzyjnej. Pierwszeństwo ma absolwent szkoły technicznej (wyższa placą). Zgłoszenia: Zakład Optyczny, Rzeszów, ul. Mickiewicza 5. G-1430/1

KORESPONDENCYJNE Kursy Księgowskiej. Informacje: Lublin, skr. pocztowa 103. K-1998/15

Zguby FUK Elmira zgubiła kartę węglową nr 232 wydaną przez WSK — Mielec. Pg-563

NOGA Ireneusz, zam. w Mielcu zgubił portfel z dokumentami, legitymacją zakładu, książeczką wojskową oraz kartą wcielania do jednostki (wraz z biletem). Pg-563/3

UCZCIWEGO znalazł czarnego buta (męski, lewy) proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Jan Dul, Rzeszów, ul. Naruszewicza 7/8. G-1434/1

Przedział OKAZJA! sprzedam 8 ha ziemi i kl. drenowanej w jednym polu, bez budynków, 5 km od stacji kolejowej, w powiecie krotoszyńskim, woj. poznańskie. Zofia Dyjach Wyganów, poczta, gromada i stacja kolejowa Kobylin powiat Krotoszyn (Wlkp). Pg-884/2

niedziela BEZ „KARUZELI” jest PIĄTKIEM K-2045

Typuj 6 liczb z 49 w „Koniczynce” — Kupony jednozakładowe — stawka 3 złote! Typuj 6 liczb z 28 w „Koniczynce” konkursowej — Kupony trzyzakładowe stawka 6 złotych — losowanie co tydzień!

P i a t e k
24

października 1958 r.

RZESZÓW
Dziur nocny: Apteka Społeczna nr 1, ul. 3 Maja 14
Dziur stały: Apteka Społeczna nr 4, ul. Dąbrowskiego 58
Pogotowie Ratunkowe: tel. 09, ul. Obr. Stalingradu 29
Pogotowie MO: tel. 07
Straż Pożarna: tel. 08, ul. Mieczkiewicza 10
Informator kolejowy: tel. 38-33 „Orbis” tel. 76-33
Postój taksówek: tel. 31-50
MIELEC
Dziur nocny: Apteka Społeczna nr 54, ul. Kościuszki 5
STAŁOWA WOLA
Dziur nocny: Apteka Społeczna nr 84, ul. Staszica 9
DEBICA
Dziur nocny: Apteka Społeczna nr 15, ul. Spółdzielcza 7
TEATR
PAŃSTWOWY TEATR IM. W. SYPMAŠKOWEJ — godz. 19 „Zaklincz deszczu”
ODCZYT
WDK w Rzeszowie godz. 17 — wykład prof. Stefana Chcluka pt. „Wielostronność talentów Stanisława Wyspiańskiego”
KINA
ZORZA (ul. 3 Maja) —
Pożegnania —
godz. 16, 18.10 i 20.20
SWIT (ul. Langiewicza) —
Cichy Don — III seria
godz. 18 i 20
APOLLO — (ul. W. Hiberna) —
Ryszard III godz. 17 i 19.30
PRZODOWNIK (ul. Pstrowskiego) —
Ślad wiedzy w noc —
godz. 17 i 19
WDK (ul. Okrzei) —
mieczymne
STRZYCZÓW
ODRODZENIE — Szatan z zdnosci
MIELEC
Bajka — Ucieczka skazańca Teza — Imieniny Henrietty DK — Helena i mężczyźni
TARNOBRZEG
Wisła — Paryski listonosz
KOZŁOWÓW
Polonia — Odrodzeni
DEBA
Metalowiec — Agnieszka wśród gangsterów
STAŁOWA WOLA
Wrzes — Paragraf i miłość
Ballada — Wybuch
DEBICA
Uciecha — Wolne miasto
Związkowe — Dolina pokojów
NISKO
San — Folies Bergere
KROŚCIZNA
Grzyzna — Lecą żurawie
LECZAŃSK
Radość — Symfonia leningradzka
PRZEWORSK
Warszawa — Historia jednego myśliciela
LANCUT
Znicz — Kochankowie z Weroni
ROPCCZYCE
Przyjaźń — Przed maturą
KROŚNO
Pionier — Dziewczyna z domu poprawczego
BRZOZÓW
Robotnik — W obcym kraju
GORLICE
Wiarus — Irena do domu
Górnik — Księżniczka Sen
ŁWÓW
Wozosowicz — Lissy
JASŁO
Syrena — Dezenter
SANOK
Pokój — Cichy Don — I seria
Związkowe — Dorosli i dzieci
USTRYKI
Orzeł — Noce Cabriil
LESKO
Jurzenka — Ewa chce spać
ZAGÓRZ
Kolejarz — Niżwyczajny światek
UWAGA: Repertuar kin podajemy w informacji CWF
USTRYKI
Państw. Teatr Im. W. Siemaszkowej — Sprawa Moniki.
RADIO
Program II
Program dnia: 7.40, 15.05
Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 12.04, 15.00, 18.30, 20.00, 22.00, 23.50
8.38 Koncert solistów 9.30 Poranny koncert symfoniczny, muzyki francuskiej 10.30 „Rudy Orm” fragment powieści G. Bengtssona, przekład Z. Łanowskiego 12.15 Przerwa 15.10 „Swojskie melodie” 13.30 Dla dzieci starszych odc. opowiadania R. Granas pt. „Gruba Ciska” 16.00 Transkrypcje orkiestrowe ulubionych utworów 16.30 Muzyka rozrywkowa 17.45 Madygały C. Gesualdo do da Venosa 18.50 Gra Orkiestra Taneczna PR. 20.00 Transmisja z Genewy uroczystego koncertu z okazji Dnia Narodów Zjednoczonych 22.00 „Zakrety” słuchowisko 23.05 W rytmie tanecznym gra orkiestra J. Lossa
Rozgłoszenia Rzeszowska 5.35 Komentarz o zaopatrzeniu „Blaski i cienie handlu” 14.55 Komunikaty 16.00 Wiadomości ziemi rzeszowskiej.

Wieczory pytań i odpowiedzi Inicjatywa godna naśladowania

Ostatnie wydarzenia w świecie, sytuacja polityczna i gospodarcza w kraju oraz jesienne długie wieczory, kiedy jest czas na pogawędkę, składają się na to, że ludzie odczuwają potrzebę toczona różnorodnych dyskusji. Często napotykać przy tym na duże trudności w wyjaśnieniu niektórych zagadnień natury gospodarczej czy też politycznej.

Wpływały listy do czynników partyjnych czy administracyjnych, oraz ludzie sami przychodzili po wyjaśnienia. To jednak zabiera dużo czasu. Od dawna też zastanawiano się nad zorganizowaniem sposobu udzielania odpowiedzi na różne pytania. Z inicjatywą wystąpił KZ PZPR przy mieleckiej WSK,

który wspólnie z dyrekcją tego zakładu i Prezydium MRN będzie organizował tzw. „Wieczory pytań i odpowiedzi”. Będzie to impreza połączona z występami artystycznymi, konkursami itp.

Odpowiedzi na pytania dotyczące różnych zagadnień politycznych i gospodarczych udzielać będą przedstawiciele władz partyjnych, rad narodowych, zakładów itp. Pierwszy taki wieczór odbędzie się prawdopodobnie na początku listopada. Pytania będzie można składać do przygotowanych specjalnie skrzyneczek a nie tylko zadawać na sali w czasie imprezy.

R.N.

Ceny owoców i warzyw

W nowym cenniku nr 53 Komisji Cen Prezydium WRN maksymalne ceny owoców i warzyw utrzymują się na ogół na dawnych poziomach. Podrożały jedynie o 50 gr jabłka II gatunku — i obecnie za 1 kg tego wyboru płaci się 2.50 zł.

Gruszek nie zostały objęte nowym cennikiem. Obowiązują więc na nie ceny umowne, podobnie jak to było ze śliwkami.

Budżet Jasła w roku przyszłym wyniesie 10 mln zł dla urzędów nowe baraki

W roku 1959 zadania w zakresie urzędów komunalnych w Jasle, w stosunku do roku bieżącego wzrosną od 30 do 50 procent.

Z budżetu miejskiego, który w 1959 r. wyniesie ponad 10 mln zł finansowane będą w dalszym ciągu roboty przy budowie wodociągów, hotelu miejskiego oraz szeregu innych inwestycji.

Prace przy budowie magistrali wodnej dla Jasła są już znacznie zaawansowane. Niemalże załugę w tej dziedzinie posiada budująca się Jasielska Wytwórnia Wini, która partycypuje w kosztach budowy, zasilając budżet miejski znacznymi kwotami na ten cel.

Na interwencję posła na Sejm okręgu jasielskiego — Piotra Jaroszewicza, Jasło otrzyma trzy baraki murowane, w których znajdą pomieszczenia biurowe wszystkie małe instytucje i urzędy, zajmujące obecnie lokale mieszkalne.

W ten sposób miasto uzyska około 30 izb mieszkalnych, których brak nadal się odczuwa.

Jeden ze wspomnianych „biurowców” wybudowany zostanie obok stadionu sportowego, a dwa następne przy ul. P. Skargi.

Koszt tej inwestycji wyniesie 1.200 tys. zł. (hz)

Na czele klasy B znova LZS Przybyszówka

I znowu nastąpiła zmiana na pozycji przodownika klasy B grupy rzeszowskiej. W ub. niedzielę Stal II Rzeszów straciła niepodziwianie i punkt remisując z Sokółkami 1:1 dzięki czemu pozwoliła ponownie objąć przodownictwo LZS Przybyszówce. Do końca rozgrywek pozostały jeszcze 2 kolejki spotkań (26 bm. i 2 listopada) które zdecydują definitywnie o tym, która z drużyn: Stal II Rzeszów, LZS Przybyszówka i LZS Rudna uzyska awans do A klasy. W tej chwili największe szanse ma LZS Przybyszówka, ale wiadomo, że piłka jest okrutna i niespodziewany remis lub porażka mogą pokrzyżować plany. Duże znaczenie posiadać będzie zapewne rezultat meczu LZS Rudna — Stal II Rzeszów, który rozegrany zostanie w najbliższą niedzielę.

O to wyniki spotkań ub. niedzieli:

LZS Trzebowno — Sparta Szczęsów 2:2, Głogowia — LZS Przybyszówka 0:5, LZS Rudna W. — LZS Biała 3:0, LZS Tyczyn — LZS Kawęczyn 1:0, Czarni Rzeszów — LZS Krasne 2:1, Izolator Boguchwała — LZS Zajączki 4:2.

Cement bez... stempelków

Placówki handlowe „Samopomocy Chłopskiej” w naszym województwie zgodnie z uchwałą Wojewódzkiego Zarządu Handlu mogą sprzedawać cement bez żadnych ograniczeń, nie wymagając oczywiście przedłożenia przy zakupie zatwierdzonych przez prezydium rad narodowych prób i podań.

Mimo tego cement w GS nie idzie. Przedstawiciele władz terenowych nadal domagają się wypełnienia przez kupujących danych formalności, co wiąże się także z pewną opłatą stempelową. Z winy tych biurokratycznych przyzwyczajenia w chwili obecnej zaistniała taka sytuacja, że składy GS są przepełnione cementem. Wystarczy tylko nadmienić, że z końcem ubiegłego miesiąca rezerwy wykazały 50 tysięcy ton nadwyżek cementu. Natomiast jeszcze liczyć się z tym, że WZGS wkrótce otrzyma załagły cement za II i III kwartał, w ilości 33 tys. ton.

Największe załagłości w rozprawieniu cementu wykazały następujące powiaty: Mielec — 1.668 ton, Rzeszów — 1.522 tony, Jarosław — 1.140 ton i Tarnobrzeg 609 ton. Ponieważ październik należy do miesięcy, w których można wykonywać prace budowlane, informujemy zatem czytelników, że cement krajowej produkcji 150 i 350 proc. można kupić bez specjalnego zezwolenia władz terenowych.

Unia Sarzyna — Resovia 1:2 (0:0)

W środę rozegrane zostało w Sarzynie towarzyskie spotkanie piłkarskie między miejscową Unią i Resovią. Po zaciętej walce wygrał III-ligowiec z Rzeszowa 2:1 (0:0) rewanżując się tym samym za porażkę poniesioną na początku sezonu w rozgrywkach o Puchar Zimowy „Sportu” i „Przełomu Sportowego”.

Branki dla zwycięzców zdobył Wilk, dla pokonanych jedyny punkt uzyskał Cupiał z karnego.

Ponadto GS i PZGS dysponują pokazną ilością cementu importowanego z Rumunii. Cement ten można także nabywać w sprzedaży wolnorynkowej. (b)

Interesująca wystawa

Z inicjatywy Komitetu Powiatowego PZPR otwarto w Jasle wystawę obrazującą osiągnięcia jasielskich zakładów przemysłowych. Ekspozycja wystawia zakłady przemysłu kluczowego, telerowego i spółdzielczego pracy.

Wystawa, którą warto zobaczyć, trwać będzie do końca października br.

Z życia partii

Poszerzone Plenum KP PZPR w Lesku przy współudziale licznej grupy obradowało ostatnio nad sprawami szkolenia partyjnego. Referat o formach i metodach szkolenia wygłosił sekretarz KP tow. M. Nawrotowicz.

W dyskusji towarzysze wskazywali przede wszystkim na konieczność przestrzegania regularnego uczestnictwa na zajęciach szkoleniowych. Mówiono też o potrzebie właściwego przygotowania wykładowców poprzez organizowanie wykładów i seminariów.

Na terenie powiatu powstało 28 zespołów studiowania. W bieżącym szkole-

Tenis stołowy

STAL IB MIELEC PRZODOWNIKIEM KLASY A

W ub. niedzielę rozpoczęł II rundę mistrzostw pingpongistów klasy A. Jak już podawaliśmy w „Stadionie” Stal Ib Mielec pokonała Gryf Mielec 6:4 i Górnik Gorlice 10:0, a Gryf wygrał z Górnikiem Gorlice 8:2. W pozostałych spotkaniach uzyskano wyniki: Siarka Tarnobrzeg — Górnik Gorlice 9:1, Ruch Ib Rzeszów — Sparta Przeworsk 2:8, RZKS Ib Jarosław — JKS Jarosław 3:7.

TABELA	
Stal Ib Mielec	9 15 62:28
Gryf Mielec	9 14 55:35
JKS Jarosław	8 10 47:33
Sparta Przeworsk	8 9 46:34
Siarka Tarnobrzeg	8 8 40:40
Ruch Ib Rzeszów	8 7 35:45
RzemKS Ib Jarosław	8 5 35:45
Górnik Gorlice	10 0 18:82

Rzeszowski WZGS handluje bezpośrednio z zakładami pracy Poprawiło się zaopatrzenie wiejskich placówek

W drugiej połowie bież. roku Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Rzeszowie wprowadził pewną innowację w zaopatrywaniu swoich placówek w artykuły. Obecnie WZGS wyeliminował łańcuch pośrednictw w zakupowaniu towarów, reprezentowany przez biuro zbytu, hurtownię wojewódzką i podhurtownię rejonową, zamawia-

jąc artykuły bezpośrednio w zakładach produkcyjnych. I tak np. GS otrzymują buty ze znanego w kraju zakładu obuwniczego w Chelmku, a tekstylii z zakładu lódzkiego i południowego. W IV kwartale WZGS skontaktuje się ponadto z zakładami dziewiarskimi w całym kraju, skąd będzie sprowadzał takie artykuły jak swetry, trykotarskie wyroby dziecięce itp.

Dzięki tym właśnie zmianom PZGS oraz GS naszego województwa dysponują większą ilością materiałów, jak również i obuwia. W GS nie brakuje już materiałów koszulowych, surowki i cieszącego się dużym popytem kajgu. Jeżeli chodzi o obuwie, w wiejskich sklepach, znajduje się pod dostatkami butów gumowych, filcowych itp. (b)

„Kainowa zbrodnia”

Na ekrany kin naszego województwa wszedł ostatnio nowy film produkcji bułgarskiej zatytułowany „Kainowa zbrodnia”. Jest to wstrząsający dramat o bratobójstwie dokonany z chęci zdobycia majatku. Rolę główną doskonale odtworzył wybitny aktor bułgarski B. Simconow.
Na zdjęciu: scena z filmu

KOMUNIKAT

Zarząd Okręgu Związku Zawodowego Pracowników Kultury zawiadamia, że w dniu 25 października br. o godz. 12 w budynku Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Tkaczowa 13 odbędzie się Plenum Zarządu Okręgu ZPKP poświęcone sprawom oświaty i kultury, omówieniu uchwał Zarządu Głównego ZPKP oraz sprawom socjalno-bytowym.

Zaczął się nienajgorzej

We wrześniu br. z inicjatywy młodych pracowników Prezydium PRN w Rzeszowie zorganizowana została grupa ZMS. Młoda i niezbyt liczna (14 członków) organizacja wykazuje jednak wiele inicjatyw. Szczególną uwagę zwrócił zarząd koła na szkolenie ideologiczne i podnoszenie ogólnych wiadomości członków grupy. Część z nich korzystając będzie z wykładów Uniwersytetu Robotniczego.

Niezależnie od spraw organizacyjnych i szkoleniowych — Zarząd grupy ZMS myśli nad tym jak urozmaicić młodzież w wolny od pracy czas. Już w najbliższym czasie zorganizowana zostanie wycieczka, w czasie której uczestnicy zwiedzą Kraków, Ojców i Wieliczkę. (w)

Powstają nowe koła LK

Odbývają się obecnie konferencje sprawozdawczo-wyborcze LK. M. in. konferencje takie odbyły się już w powiatach: Gorlice, Brzozów, Przemyski, Leżajski, Stalowa Wola i Rzeszów. Do nowych zarządów wchodzi obok długoletnich działaczy nowe kobiety. W toku trwania kampanii wyborczej daje się zauważyć wzrost szeregów członkowskich. Powstają również nowe koła. Koła takie zorganizowano m. in. w PGR w Radymnie oraz w pow. Lubaczów. W Sapoku zaś przy LK powstał klub towarzysko-dyskusyjny. (w)

Poprawi się zaopatrzenie w tkaniny bawełniane

Według przewidywań WZM zaopatrzenie w tkaniny bawełniane poprawi się poważnie w IV kwartale br. Pod dostatkami będzie tkanina pościelowa, pospolitej i podwójnej, koszulowa, dresowa i flanelowa oraz flanel białej i barwnej. W dalszym ciągu natomiast brak będzie flaneli koszulowej. Nie powinno też zabraknąć podszewki, która do niedawna była artykułem deficytowym — bowiem woj. rzeszowski otrzyma w IV kwartale br. około 100 tys. m podszewki więcej niż w IV kwartale ub. (r)

Wojsko pomaga budować szkołę

Realizując hasło 1000 szkół na Tysiąclecie, jedna z jednostek wojskowych w Rzeszowie postanowiła pomóc przy budowie szkoły podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Żołnierze tej jednostki w czynnie społecznym zwrócić traktorem 27 kubików tarcicy. Pozostałą tarcicę w ilości 74 kubików żołnierze zwiózli w najbliższych dniach.

wydaje Wydawnictwo Prasowe „Nowiny Rzeszowskie” RSW „Prasa”. Redaguje kolegium. Adres redakcji: Rzeszów, ul. Zeromskiego 5, budynek Komitetu Wojewódzkiego PZPR (III piętro). TELEFONY: Centrala — 29.58, naczelny redaktor 4775, zastępca redaktora naczelnego 4610, sekretarz redakcji wewn. 17, dział partyjny wewn. 87, dział ekonomiczno-rolny wewn. 80, dział kulturalny wewn. 98, dział miejski wewn. 83, dział sportowy i dział informacyjny 4358, dział terenowy wewn. 15, dział łączności z czytelnikami wewn. 91, redakcja nocna 5017, administracja 4656, finansowy wewn. 78, wydawniczy wewn. 77. Oddziały redakcji: Przemyski, Waryńskiego 15, tel. 2700, Krosno, ul. Słowackiego 6, II p. pok. 2, tel. 499, Mielec, pl. Dzierżyńskiego (KP PZPR) tel. 207, 104, 39, Stalowa Wola, ul. 1 Maja 24, tel. 205. Biuro Reklam i Ogłoszeń — 4652.

Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty — przez: urzędy pocztowe, listonoszy oraz oddziały i delegatury „Ruch”. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO i OM Rzeszów nr 9-6-445 Przeds. Upowszechnienia Pracy i Książki „Ruch” w Rzeszowie, ul. Asnyka 9. Cena prenumeraty miesięcznej — zł 10, kwartalnej — zł 30, półrocznej — zł 60, rocznej — zł 120. Druk: Rzeszowskie Zakłady Graficzne. D-14